

Urząd Miasta Świnoujście
ul. Wojska Polskiego 1/5
72-600 Świnoujście

www.swinoujście.pl

Raport

o stanie Miasta

Świnoujście, marzec 2013 r.

SPIS TREŚCI

Wstęp.....	5
1. Położenie geograficzne i warunki naturalne	6
2. Zagospodarowanie przestrzenne.....	7
2.1. Charakterystyka struktur funkcjonalno-przestrzennych Miasta Świnoujście w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego	7
2.2. Tereny do zurbanizowania z podziałem na funkcje	9
2.3. Dostępność komunikacyjna	10
2.3.1. Dostępność komunikacyjna drogowa	10
2.3.2. Sieć kolejowa	11
2.3.3. Komunikacja lotnicza	11
2.3.4. Komunikacja wodna.....	11
3. Ludność i demografia.....	12
3.1. Stan obecny	12
3.2. Prognoza.....	12
4. Rynek pracy	14
5. Gospodarka miasta -aktywność gospodarcza mieszkańców	15
5.1. Struktura podmiotów gospodarczych według branż gospodarki narodowej.....	15
5.2. Turystyka	16
5.3. Gospodarka morska	18
5.4. Handel i usługi.....	21
6. Jakość życia.....	22
6.1. Edukacja i wychowanie	22
6.2. Kultura i zabytki	26
6.2.1. Instytucje kultury i życie kulturalne	26
6.2.2. Zabytki chronione prawnie i obiekty historyczne.....	29
6.3. Kultura fizyczna i rekreacja.....	29
6.3.1. Stowarzyszenia sportowe.....	29
6.3.2. Obiekty sportowe	30
6.4. Ochrona zdrowia.....	32
6.5. Polityka społeczna.....	33

6.6	Bezpieczeństwo publiczne.....	34
6.6.1.	Policja.....	34
6.6.2.	Ochrona przeciwpożarowa.....	35
6.6.3.	Straż Miejska	36
7.	Infrastruktura komunalna	36
7.1.	Drogi.....	36
7.2.	Mieszkania.....	38
7.3.	Transport zbiorowy	39
7.4.	Gospodarka odpadami	40
7.5.	Infrastruktura energetyczna	41
7.6.	Infrastruktura wodno-ściekowa.....	42
8.	Finanse publiczne	43
8.1.	Finanse i majątek Gminy	43
8.2.	Fundusze zewnętrzne.....	44
9.	Inwestycje zewnętrzne	46
10.	Komunikacja społeczna i polityka informacyjna	47
11.	Współpraca krajowa i zagraniczna	48
	Spis wykresów.....	51

WSTĘP

1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE I WARUNKI NATURALNE

Świnoujście usytuowane jest w północno-zachodniej części kraju przy ujściu Odry i Świny do Morza Bałtyckiego. Miasto położone jest na kilkudziesięciu wyspach z czego trzy są zamieszkałe: Uznam, Wolin i Karsibór. Wyspy Wolin i Uznam oddziela od siebie cieśnina Świny. Wyspa Karsibór powstała w XIX w. z części wyspy Uznam po wybudowaniu Kanału Piastowskiego.

Miasto leży na styku korytarzy transportowych biegnących z północy na południe i z zachodu na wschód Europy.

W rejonie Świnoujścia zbiegają się prądy morskie transportujące materiał piaszczysty z zachodu i wschodu, odkładający się na szerokiej i jedynej na polskim wybrzeżu „przyrastającej” plaży. Nadmiar tego materiału wnoszony jest podczas „cofki” do Zalewu Szczecińskiego.

Na podstawie danych Głównego Geodety Kraju Miasto zajmuje powierzchnię 197 km², z czego grunty pod wodami stanowią połowę powierzchni miasta. Grunty leśne i zakrzewione zajmują blisko 23% terenu miasta i są one naturalnym bogactwem Świnoujścia. Grunty rolne stanowią niespełna 10% całości powierzchni miasta.

Warunki naturalne Świnoujścia pozwoliły na zachowanie rzadkich i chronionych gatunków roślin stanowiących środowisko dla chronionych gatunków fauny a w szczególności ptaków (ostoja o znaczeniu europejskim). Ważnym elementem środowiska przyrodniczego jest urządzona zieleń miejska, w której skład wchodzi: Park Zdrojowy, promenada nadmorska, będące pod ochroną konserwatora zabytków, park przy ul. Chopina, cmentarz komunalny, obiekty sportowe w rejonie amfiteatru i ogrody działkowe. Na terenie Miasta znajduje się 25 pomników przyrody. Zbiorowiska cennej roślinności chronionej występują w obrębie wydmy szarej i białej. Wyróżnia się 9 zasobów i walorów środowiska przyrodniczego Świnoujścia¹:

- Zatokę Pomorską wraz z plażą;
- wydmy białą i szarą na wyspach Uznam i Wolin;
- Zalew Szczeciński wraz ze strefą brzegową;
- deltę wsteczną Świny;
- Wyspę Karsibór wraz z Karsiborską Kępą;
- Świnę, wyspę Mielino, Kanał Piastowski, Kanał Mieliński;
- Kanał Mulnik;
- Świdny Las na wyspie Uznam;
- Międzyzdrojski Las na wyspie Wolin;
- zurbanizowaną część Miasta na lewym brzegu Świny (głównie Park Zdrojowy).

Świnoujście znajduje się w strefie klimatu umiarkowanego, na który wpływ ma ciepły prąd atlantycki. W porównaniu z innymi obsza-

¹ Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Świnoujście - Zał. do Uchwały Nr LXVII/442/2002 Rady Miasta Świnoujście z dnia 5 lipca 2002 roku.

rami Polski występują tutaj mniejsze wahania temperatury, przy czym lato w Świnoujściu jest mniej upalne, a zimy mniej mroźne. W Świnoujściu jest ponad 1.800 godzin słonecznych w roku², a średnia temperatura wód przybrzeżnych latem wynosi około 20°C³. W sezonie letnim zdarzają się długie okresy ciepłej i słonecznej pogody. Charakterystycznym zjawiskiem jest fakt, że w lecie dzień jest dłuższy o około 1 godzinę niż w Polsce południowej, a zimą o 1 godzinę krótszy.

Wyniki badań wód podziemnych przeprowadzone w 2011r. przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie (WIOŚ) wykazały, że na terenie Miasta występują najczęściej wody IV i V klasy jakości (słaba jakość w wyniku dużego zasolenia).

Oprócz badania wód podziemnych wykonuje się badania wód Bałtyku, które na zlecenie kąpieliska Świnoujście Uznam przeprowadza Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świnoujściu. Próbkę wody pobierane są przed sezonem letnim oraz w trakcie sezonu z częstotliwością co 2 tygodnie. Zakres badań pobieranych próbek jest zgodny z rozporządzeniem, Ministra Zdrowia a jakość wody w kąpielisku kwalifikuje się, jako „dobrą”.

Średnioroczne stężenie dwutlenku siarki i azotu uzyskane z pomiarów wykonywanych na terenie Miasta w 2011r. wyniosło 3,3 µg/m³ dla SO₂ i 18,3 µg/m³ dla NO₂ przy dopuszczalnym średniorocznym stężeniu dla SO₂ – 20 µg/m³ i NO₂ – 40 µg/m³.⁴

Nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych dla miejsc dostępnych dla ludności.⁵

Wpływ hałasu na funkcjonowanie Miasta jest niewielki. Na terenie miasta występują potencjalne zagrożenia związane z nadmierną emisją hałasu komunikacyjnego, zwłaszcza w okresie letnim. Dodatkowo zgodnie z raportem WIOŚ hałas komunikacyjny w porze nocnej potęgują urządzenia przeładunkowe zlokalizowane na terenie portu handlowego.

Wnioski:

Walory wynikające z renty geograficznej predysponują Miasto do rozwoju funkcji turystycznej i uzdrowskiej oraz rozwoju gospodarki morskiej.

2. ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE

2.1. Charakterystyka struktur funkcjonalno-przestrzennych Miasta Świnoujście w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego

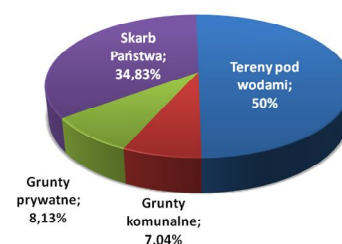
Przestrzeń Świnoujścia uformowały zasadniczo trzy czynniki miastotwórcze tj.: port, uzdrowisko i funkcje militarne, które są wy-

² Na podstawie Operatu uzdrowskiego, wrzesień 2008r.

³ Instytut Morski w Gdańsku, Zakład Hydrotechniki Morskiej, na podstawie Raportu o oddziaływaniu na środowisko morskie, Gdańsk 2010.

⁴ Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Świnoujście na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019, Świnoujście 2012, EKOPRECYZJA

⁵ Raport Wojewódzkiej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Szczecinie, stan na 2011r.

Rysunek 1 - Struktura własnościowa gruntów na terenie Gminy Miasto Świnoujście.

Opracowanie własne

padkową szczególnych uwarunkowań naturalnych związanych z położeniem geograficznym.

Aktualny układ przestrzenny miasta odzwierciedla fazy jego rozwoju i pozwala na odczytanie związanych z nim uwarunkowań. Cechą charakterystyczną lewobrzeżnej części miasta jest wyraźny równoleżnikowy układ pasm – stref o odrębnych funkcjach: plaża, wydmy i dzielnica nadmorska, kolejne pasmo – zieleń parkowa i las miejski, a przede wszystkim Park Zdrojowy, dalej pasmo intensywnie zurbanizowane, obszar śródmiejski sięgający do nabrzeża Świny.

Wyjątkowe położenie przekłada się również na występowanie obszarów chronionych, które wymuszają i determinują możliwości rozwojowe i urbanistyczne Miasta. Są to:

- teren i otulina Wolińskiego Parku Narodowego;
- obszary Natura 2000;
- rezerwat przyrody;
- istniejące i projektowane użytki ekologiczne;
- obszar portu morskiego Świnoujście;
- obszary portów rybackich;
- pas techniczny i ochronny wybrzeża;
- obszary A, B, C ochrony Uzdrowiska Świnoujście;
- teren i obszar górniczy „Świnoujście” dla ochrony wód leczniczych i borowiny leczniczej „Płachcin”;
- strefy ochrony konserwatorskiej układów urbanistycznych;
- tereny zagrożenia powodziowego.

Wyspiarskie położenie przyczyniło się do rozlokowania różnych funkcji Miasta na poszczególnych wyspach:

- wyspa Uznam – przewaga funkcji o charakterze ogólnomiejskim, w tym administracyjnych, mieszkaniowych i usługowych, a także turystyczno-uzdrowiskowych oraz militarnych;
- wyspa Wolin – zdominowana przez funkcje z obszaru gospodarki morskiej i obiekty związane z obsługą transportową (terminal promów morskich, dworzec kolejowy i autobusowy), które mają istotny wpływ na strukturę i zagospodarowanie przestrzenne tej części Miasta. Zabudowa mieszkaniowa przybiera formę ekstensywną;
- wyspa Karsibór – obszar odbiegający od miejskiej formy zagospodarowania ze względu na naturalne uwarunkowania. Zabudowa niska rozproszona (jednorodzinna) otoczona lasami, terenami rolnymi i naturalnymi nieużytkami. Rozwija się tu głównie agroturystyka.

Politykę przestrzenną Świnoujścia wytycza Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Świnoujście opracowane w 2002r. z późniejszymi fragmentarycznymi zmianami oraz miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego (m.p.z.p.). Uchwalone miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego (m.p.z.p.) obowiązują dla 97,2% powierzchni części lądowej Miasta (w tym dla 1,85% powierzchni Miasta dokonywane są

Wnioski:

Miasto posiada miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego dla 97,2 % powierzchni części lądowej, co stwarza dobre podstawy dla lokalizowania inwestycji, dając inwestorom pewność również w zakresie zagospodarowania terenów w otoczeniu inwestycji.

Tereny przeznaczone w planie pod funkcje usług produkcyjno-składowych w większości obejmują zdegradowane obszary powojenne i poprodukcyjne. Wymagają one rewitalizacji oraz budowy odpowiedniej infrastruktury technicznej, która pozwoli na ich wykorzystanie pod brakujące w mieście funkcje usługowe. Wiele takich usług (drobne rzemiosło, usługi naprawcze, usługi samochodowe itp.) zlokalizowanych w miejscach atrakcyjnych historycznie powinna zostać przeniesiona na docelowe zgodne z mpzp miejsca.

Miasto ma ograniczone możliwości rozwoju terytorialnego, pomimo stosunkowo dużej ilości terenów niezurbanizowanych. Wynika to głównie z uwarunkowań przyrodniczych. Dlatego też tereny przeznaczone w mpzp pod zabudowę powinny być wykorzystywane optymalnie w odniesieniu do % powierzchni zabudowy.

Powinny być kontynuowane działania na rzecz podniesienia atrakcyjności szeroko rozumianej przestrzeni publicznej w mieście poprzez zagospodarowanie m.in. terenów wzdłuż Świny dla wytworzenia bulwaru spacerowego łączącego atrakcyjne części miasta (Basen Północny – Port Jachtowy ze strefą śródmiejską, tereny planowanego Forum Kurortu z promenadami nadmorskimi). Stworzyć tzw. „magiczne miejsca”.

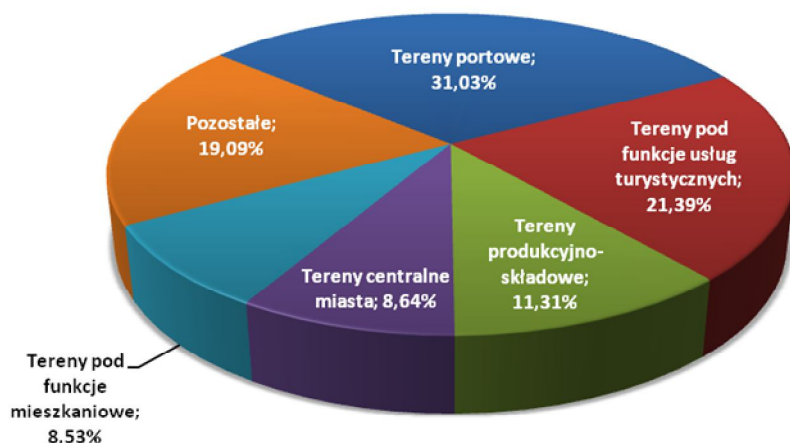
zmiany planu a dla 0,6% powierzchni są w opracowaniu nowe m.p.z.p.)⁶.

Do głównych kierunków zagospodarowania przestrzennego Świnoujścia zaliczyć należy:

- zapewnienie warunków rozwoju przestrzennego przy zachowaniu walorów funkcji miejskich oraz funkcji uzdrowiskowych i turystycznych, środowiska naturalnego, kulturowego i krajobrazu zindywidualizowanego lokalnie;
- zapewnienie rozwoju funkcji gospodarczych wykorzystujący nadmorskie położenie Świnoujścia;
- uporządkowanie struktury przestrzennej Miasta;
- rozwój funkcji portowo-przemysłowej i stoczniowej;
- rozbudowę układu komunikacyjnego Miasta, w tym realizację połączenia stałego, bezpośredniego powiązania portu z drogą krajową;
- rozwój powiązań transgranicznych w tym komunikacyjnych i infrastrukturalnych.

2.2. Tereny do zurbanizowania z podziałem na funkcje

Na podstawie przyjętego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz uchwalonych m.p.z.p. Miasto dysponuje: 267,8ha wolnych terenów przygotowanych do zurbanizowania, w tym 83,1ha stanowią tereny pod funkcje portowe (w tym 55,97ha – m.p.z.p. - obszar IV w rejonie przeprawy karsiborskiej); 57,29ha to tereny przeznaczone pod funkcje usług turystyczno-wypoczynkowych (w tym 16,06ha – m.p.z.p. Dzielnica Nadmorska); kolejno 30,3ha stanowią tereny produkcyjno-składowe (w tym 19,99ha – m.p.z.p. obszar IV w rejonie przeprawy karsiborskiej); 23,15ha przypada na tereny centralne miasta i miejsca koncentracji usług (w tym obiekty wielkopowierzchniowe) oraz tereny dla potrzeb powszechnych; 22,84ha to tereny ogólnie mieszkaniowe.

Rysunek 2 - Struktura wolnych terenów do zurbanizowania na podstawie obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.
Opracowanie własne.

⁶ Stan na początek roku 2013.

2.3. Dostępność komunikacyjna

2.3.1. Dostępność komunikacyjna drogowa

Miasto Świnoujście zamieszkałe jest na trzech wyspach Wolin, Uznam i Karsibór.

Z uwagi na brak połączenia stałego pomiędzy wyspami Wolin i Uznam układ drogowy w obszarze tych wysp funkcjonuje oddzielnie. Wyspa Karsibór połączona jest z układem komunikacyjnym drogowym na wyspie Wolin połączeniem mostowym.

W ramach m.p.z.p. w obszarze miasta Świnoujście ustalono podział dróg na układ podstawowy, wiążący strukturę funkcjonalno przestrzenną miasta z zewnętrznym układem komunikacyjnym, oraz układ obsługujący, zapewniający lokalne powiązania komunikacyjne wewnątrz poszczególnych obszarów funkcjonalnych.

- Układ podstawowy stanowią drogi klasy - głównej przyspieszonego ruchu, głównej i zbiorczej.
- Układ obsługujący stanowią drogi klasy - lokalnej, dojazdowej.

Układ podstawowy po stronie wyspy Wolin stanowią:

- 1) istniejąca droga główna ruchu przyspieszonego S3 - ul. Wolińska na odcinku od granic miasta z gminą Międzyzdroje do ulicy Fińskiej;
w mpzp przewidziany został pas terenu dla jej rozbudowy poprzez poszerzenie linii regulacyjnych;
- 2) projektowana droga główna łącząca drogę S3 z ulicą Ludzi Morza (droga przy Bazie Las) – połączenie z terenami pod rozwój przemysłu, funkcje portowe, stoczniowe, itp.; (w przypadku odstąpienia od realizacji środkowego wariantu przeprawy stałej może zostać zmieniona na niższej klasy);
- 3) projektowana droga główna ul. Pomorska na odcinku od połączenia z ulicą Wolińską do przeprawy stałej w wariantcie południowym; (w przypadku odstąpienia od realizacji południowego wariantu przeprawy stałej może zostać zmieniona na niższej klasy);
- 4) projektowana droga główna w części po istniejącym śladzie ulicy Ludzi Morza do połączenia z ulicą Pomorską; w górnym odcinku powyżej węzła przy Bazie Las projektowana, jako zbiorcza łącząca się z drogą główną ul. Wolińską i dalej zbiorczą u. Norberta Barlickiego.

Układ podstawowy po stronie wyspy Uznam stanowią:

- 1) istniejące drogi główne ul. Karsiborska, ul. Grunwaldzka na całym przebiegu do przejścia granicznego Garz, ul. 11-go Listopada, ul. Konstytucji 3 maja i ul. Wojska Polskiego do przejścia granicznego Ahlbeck;
- 2) projektowana droga główna odcinek ulicy Karsiborskiej do skrzyżowania z ulicą 11-go Listopada (nowy przebieg fragmentu drogi ulicy Karsiborskiej);

- 3) projektowana droga główna o nowym przebiegu łącząca ulicę Karsiborską na wysokości środkowego wariantu przeprawy stałej do ulicy Grunwaldzkiej i dalej w kierunku przejścia granicznego Garz;

2.3.2. Sieć kolejowa

Po stronie wyspy Uznam:

- 1) istnieje połączenie kolejowe (kolej osobowa- turystyczna) na odcinku od granicy państwa z gminą Ahlbeck do ulicy 11-go Listopada;
- 2) projektowana jest rezerwa terenowa połączenia kolejowego na odcinku od wariantu południowego połączenia stałego do granicy.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania miasta Świnoujście przewiduje na wyspie Uznam nowe połączenie kolejowe (głównie dla ruchu osobowo-turystycznego) w relacji Świnoujście Berlin. Ustalenie w mpzp w tym zakresie zostało odłożone do odrębnego opracowania.

Po stronie wyspy Wolin:

- 1) istnieją połączenia kolejowe osobowo-towarowe;
- 2) projektowana jest rozbudowa istniejącego połączenia kolejowego w celu rozbudowy istniejących bocznic kolejowych dla terenów związanych z przemysłem portowym i stoczniovym;
- 3) projektowana jest rezerwa połączenia kolejowego od przeprawy stałej w wariantie południowym do połączenia z istniejącym układem kolejowym.

2.3.3. Komunikacja lotnicza

W sąsiedztwie położone są lotniska: w odległości ok. 60 km lotnisko w Goleniowie i w odległości ok. 10 km sezonowe lotnisko Herngsdorf.

2.3.4. Komunikacja wodna

- 1) Istniejący dostęp do Morza Bałtyckiego poprzez Zatokę Pomorską dla statków towarowych, pasażerskich, jachtów, itp.
- 2) istniejący dostęp do Szczecina poprzez Kanał Piastowski, Zalew Szczeciński i rzekę Odrę dla statków towarowych, pasażerskich, jachtów, itp. Dostęp ograniczony istniejącą głębokością toru wodnego.

Z planowania przestrzennego na szczeblu gminy wyłączone są akweny wodne.

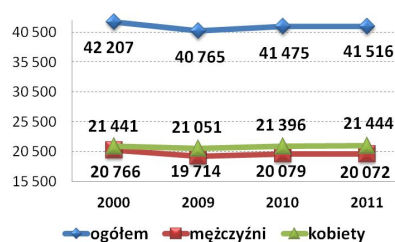

Wnioski:

W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zabezpieczono tereny pod rozbudowę komunikacji drogowej (układ podstawowy i obsługujący). Plany uwzględniają także tereny pod planowaną budowę stałej przeprawy w trzech proponowanych lokalizacjach. Zwolnienie części rezerw terenowych może nastąpić dopiero po przystąpieniu do realizacji stałego połączenia wysp Wolin-Uznam w jednym z wariantów.

Część miasta położona na wyspie Uznam nie posiada połączenia drogowego zewnętrznego z krajem. Komunikacja od strony Polski jest możliwa wyłącznie z wykorzystaniem przepraw promowych. W tym kontekście miasto nie spełnia wymaganych standardów i należy kategorycznie stwierdzić, że jego podstawowa komunikacja jest ułomna. Warunkiem zmiany tej sytuacji jest pilna potrzeba realizacji połączenia stałego.

Do ważnych i najpilniejszych zadań wskazuje się poza połączeniem stałym, na wyspie Uznam wykonanie połączenia od ulicy Karsiborskiej do ul. 11-go Listopada oraz połączenie od ulicy Karsiborskiej do ul. Wybrzeża Władysława IV, a na wyspie Wolin układ komunikacyjny poprawiający dostęp do terenów portowych w Świnoujściu.

Rysunek 3 - Liczba ludności w latach 2000-2011.
Źródło: GUS

3. LUDNOŚĆ I DEMOGRAFIA

3.1. Stan obecny

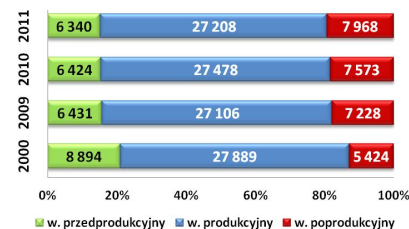
Na koniec 2011r. Świnoujście liczyło 41.516 mieszkańców⁷, co daje 5 miejsce w województwie, za Szczecinem, Koszalinem, Stargardem Szczecińskim i Kołobrzegiem. Mieszkańcy Świnoujścia stanowią ponad 2,4% ludności całego województwa Zachodniopomorskiego. Według faktycznego miejsca zamieszkania na koniec 2011r. najliczniej zamieszkała była uznamska część Miasta - 36.373 mieszkańców (87,6%), kolejno wyspa Wolin - 4.424 osób (10,7%) i wyspa Karsibór - 719 osób (1,7%). Odsetek mieszkańców Świnoujścia żyjących na poszczególnych wyspach utrzymuje się na podobnym poziomie od wielu lat.

Na koniec 2011r. 2/3 mieszkańców Świnoujścia stanowiła ludność w wieku produkcyjnym (18-59/64 lata), natomiast 1/3 stanowili mieszkańcy w wieku przed i poprodukcyjnym. Zjawiskiem, które obserwuje się od 2000r. jest przyrost mieszkańców w wieku poprodukcyjnym. W 2000r. osób w tym wieku było 5.424 osób (12,9% ogółu mieszkańców), w 2009r. było 7.228 osób (17,7%), w 2010r. – 7.573 osoby (18,3%) i w 2011r. – 7.968 osób (19,1%). Przyczyną takiego zjawiska jest wydłużenie życia ludności przy równoczesnym niskim poziomie liczby urodzeń. Świnoujście cechuje dodatnie saldo migracji krajowej i zagranicznej na pobyt stały na 1.000 osób. W 2007r. saldo to wynosiło 1,9; w 2009r. 0,5; w 2010r. – 1,3 a w 2011r. – 2,7. Prognozowane jest dalsze utrzymanie takiego trendu⁸.

Wskaźnik feminizacji 2011r. wyniósł 107 kobiet na 100 mężczyzn i od kilku lat utrzymuje się na niezmiennym poziomie.

3.2. Prognoza

Na podstawie prognoz GUS (prognoza nie obejmuje wyników Spisu powszechnego za 2011r.)⁹ do roku 2020 rysuje się niewielki przyrost ludności w Mieście, który wyniesie 0,63%. W latach 2012-2020 przewiduje się spadek populacji mężczyzn o 0,23% oraz wzrost populacji kobiet o 1,45%.

Rysunek 4 - Struktura ludności Świnoujścia wg wieku w latach 2000-2011

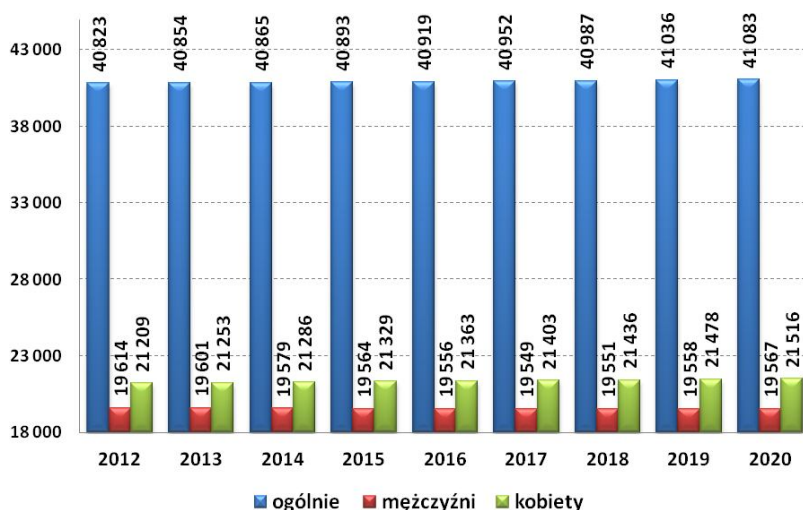
Źródło: GUS

⁷ Na podstawie wyników Spisu Powszechnego za 2011r.

⁸ Dane uwzględniają wyniki Spisu Powszechnego z 2011 roku.

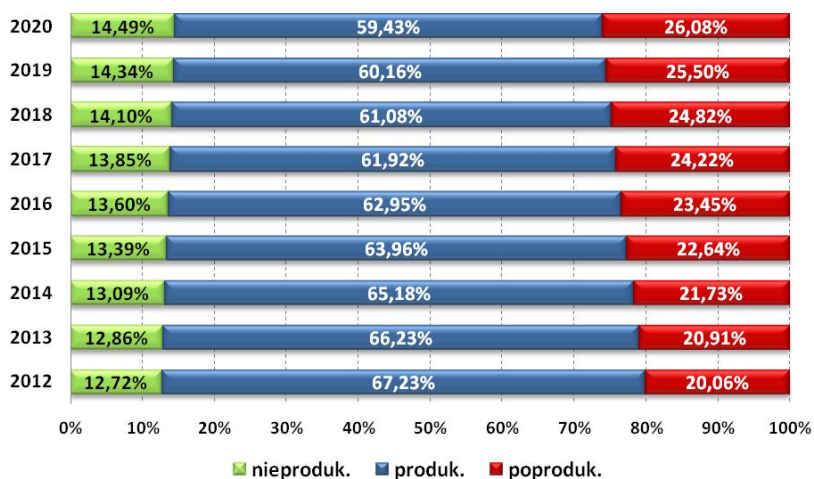
⁹ Prognoza dla powiatów i miast na prawach powiatu oraz podregionów na lata 2011 – 2035.

Rysunek 5 - Prognoza liczby ludności Miasta Świnoujście na lata 2012-2020.
Opracowanie własne na podstawie prognoz GUS.

W Mieście widoczny będzie stały, ujemny przyrost naturalny spowodowany malejącą liczbą urodzeń oraz wzrostem ilości zgonów. W latach 2011-2020 przewiduje się spadek urodzeń o 7,36%, przy jednoczesnym wzroście ilości zgonów o 17,55%. Suma migracji krajowej i zagranicznej wzrośnie o blisko 82% - ze 111 osób do 202 osób. Niewielki wzrost populacji Miasta podyktowany będzie dodatnim saldem migracji wyższym od przyrostu naturalnego. Powyższe zmiany spowodują wzrost ilości osób w wieku przed i poprodukcyjnym, natomiast maleć będzie ogólna liczba osób w wieku produkcyjnym.

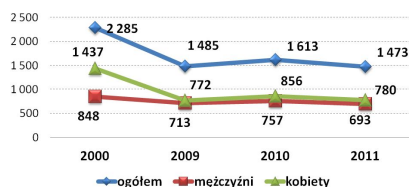
Rysunek 6 - Struktura ludności Miasta Świnoujście w latach 2012-2020.
Opracowanie własne na podstawie prognoz GUS.

Wnioski:

Liczba ludności Świnoujścia będzie stopniowo wzrastać pomimo ujemnego przyrostu naturalnego, a wynikać to będzie z dodatniego salda migracji.

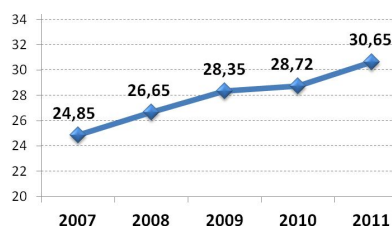
Zmiana w strukturze demograficznej będzie miała znaczący wpływ na rynek pracy, szkolnictwo, opiekę zdrowotną i kondycję finansową Miasta. W związku z tym należy zadbać o odpowiednie warunki zachęcające młodych mieszkańców do pozostania w Mieście.

W związku z dużym tempem starzenia się mieszkańców Świnoujścia należy dążyć do stworzenia systemu opieki nad osobami starszymi.

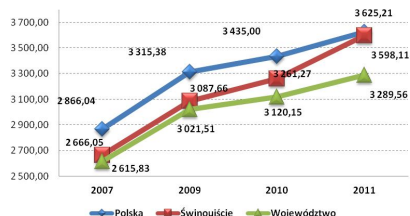
Rysunek 7 - Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w latach 2000-2011.

Źródło: GUS

Rysunek 8 - Przeciętne roczne wynagrodzenie brutto w Świnoujściu w latach 2007-2011. Dane w tys. zł

Źródło: US Świnoujście

Rysunek 9 - Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w Świnoujściu w latach 2007-2011. Dane w zł

Źródło: Urząd Skarbowy w Świnoujściu

4. RYNEK PRACY

Z danych GUS wynika, że liczba ludności w wieku produkcyjnym w Świnoujściu na przestrzeni lat 2000-2011 zmniejszyła się o około 2%. W ostatnich trzech latach jest jednak na tym samym poziomie i w roku 2011 wyniosła 27.208 mieszkańców. Poziom bezrobocia rejestrowanego wyniósł na koniec 2011 roku 1.473 osób, z czego 780 to kobiety. Stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła na koniec 2011 roku 10,7% i zmalała w stosunku do 2010 roku o 1,2%. Bez prawa do zasiłku pozostawało w Świnoujściu w 2011 roku 1.249 bezrobotnych. W wyniku przeprowadzonego badania rynku pracy ustalono, że największą w 2011 roku grupę bezrobotnych stanowiły osoby nieposiadające zawodu (783 osoby), w tym 325 kobiet oraz 58 absolwentów szkół ponadgimnazjalnych. Ze względu na wiek, najliczniejszą grupę bezrobotnych stanowią osoby po 45 roku życia (42,5%). Ze względu na wykształcenie największą grupę bezrobotnych stanowią osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej (39,65%), natomiast najmniej bezrobotnych jest wśród osób z wykształceniem wyższym (9,84%). W 2011 roku zarejestrowano 3.046 bezrobotnych, a wyrejestrowano 3.186 osób. Wyniki badań przeprowadzone przez Instytut Eurotest¹⁰ z Gdańska wskazują, że w Świnoujściu w ciągu najbliższego roku zwiększenie zatrudnienia planuje tylko 9,2% firm. Nie planuje dokonywania zmian w ilości zatrudnionych 78,5% firm. Spośród ankietowanych firm 63,1% uważa, że na rynku pracy w Świnoujściu są trudności ze znalezieniem pracowników w potrzebnych branżach takich jak: produkcyjnej 79%; budowlanej 75%; usługowej 57,1% i handlowej 52,6%. Na zmniejszenie poziomu bezrobocia w Świnoujściu może mieć wpływ otwarcie rynku pracy dla Polaków w Niemczech w maju 2011 roku oraz realizacja wielu inwestycji w sektorze turystyki i w gospodarce morskiej (budowa LNG). Według danych GUS przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w Świnoujściu w grupie podmiotów gospodarczych zatrudniających powyżej 9 osób wyniosło w 2011 roku 3.598,11 zł, przy średnim 3.289,56 zł w województwie zachodniopomorskim i 3.625,21 zł w kraju. Od kilku lat tempo wzrostu wynagrodzeń w Świnoujściu wyprzedza przyrost wynagrodzeń w kraju i województwie.

Według informacji uzyskanych z Urzędu Skarbowego w Świnoujściu, średnie roczne dochody przed opodatkowaniem (brutto) mieszkańców Miasta ogółem rozliczających się z podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT) systematycznie rosły. W 2007r. średni dochód w skali roku wyniósł 24.846 zł brutto, a w 2011r. - 30.653 zł brutto (wzrost o 23,37%). Najliczniejszą grupę tworzą mieszkańcy uzyskujący dochody do 12.000 zł brutto w skali roku. Grupa tych mieszkańców maleje, w 2007r. wynosiła ona 9.312 osób, a w 2011r. już 6.268 osób (spadek o 32,69%). Pozytywnym zjawiskiem jest również rosnąca ilość mieszkańców osiągających łączne dochody w skali roku powyżej 60.000 zł brutto, których było w 2007r. 1.259 osób, a w 2011r. 2.406 osób (wzrost o 91,1%).

¹⁰ Co po kryzysie, Branże przyszłości w rozwoju Świnoujścia Instytut Eurotest, Gdańsk czerwiec, 2012.

Wnioski:

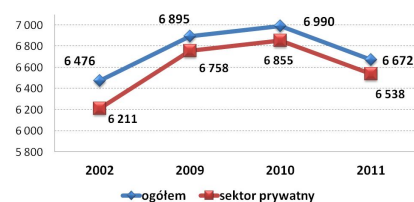
Od kilku lat następuje zahamowanie wzrostu ilości miejsc pracy na terenie miasta w sektorze przedsiębiorstw zatrudniających powyżej 9 osób. Zmniejszenie poziomu bezrobocia nastąpiło poprzez tworzenie miejsc pracy w grupie małych przedsiębiorstw lub w wyniku samo zatrudnienia. Wpływ na spadek liczby bezrobotnych ma polaryzacja niemieckiego rynku pracy w przygranicznych rejonach.

Powyższe dane dotyczące rynku pracy nie uwzględniają szarej strefy, której tak jak i w innych miastach w Polsce nie potrafimy określić i zbadać.

5. GOSPODARKA MIASTA - AKTYWNOŚĆ GOSPODARCZA MIESZKAŃCÓW

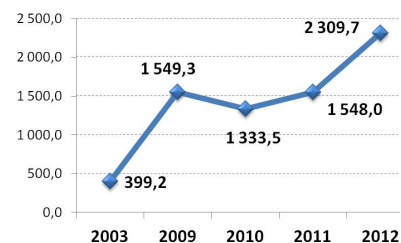
5.1. Struktura podmiotów gospodarczych według branż gospodarki narodowej

Według stanu ewidencji REGON na początek 2012 roku w Świnoujściu działały 6.672 firmy. Najwięcej firm w strukturze wg klasyfikacji gospodarki narodowej PKD występuje w sekcjach: handel hurtowy i detaliczny, naprawy (G) - 1.843 firmy, co stanowi 27,6% ogółu firm; budownictwo (F) – 647 firm, co stanowi 9,7%; transport i gospodarka magazynowa (H) – 599 podmiotów, co stanowi 9%; zakwaterowanie i usługi gastronomiczne (I) - 585 podmiotów, co stanowi 8,8% ogółu firm; obsługa rynku nieruchomości (L) - 569 firm, co stanowi 8,5%. Łącznie firmy z wyżej wymienionych sekcji stanowią 63,3% wszystkich firm w Świnoujściu. W roku 2011 tylko w czterech sekcjach działalności gospodarczej powstały nowe firmy, z tego w budownictwie - przybyło 38 firm; obsłudze rynku nieruchomości - 12 firm; usługach administrowania i działalności wspierającej - 9 firm i jedna firma z sektora przetwórstwa przemysłowego. W sumie przybyło 60 firm. Ubyło natomiast 378 firm (bilansując ubyło 318 firm). Najwięcej firm ubyło z sekcji - handel hurtowy i detaliczny oraz naprawy - 200 firm; zakwaterowanie i usługi gastronomiczne - 65 firm, transport i gospodarka magazynowa - 60 firm. Nie uległa zmianie ilość firm z sekcji administracja i obrona narodowa oraz edukacja. Dla oceny przedsiębiorczości mieszkańców Świnoujścia posłużyć się można wskaźnikiem aktywizacji gospodarczej (WAG), pokazującym ilość firm przypadających na 10 tys. mieszkańców. W Świnoujściu wskaźnik WAG na początek 2012 roku wyniósł 1.639, w województwie zachodniopomorskim wynosił on 1.267, a w kraju - 1.013. Ze względu na brak danych z urzędów skarbowych występuje duża trudność w określeniu dochodowości świnoujskich firm. Jedyną informacją, jaką Miasto dysponuje jest ustawowo określony udział w podatku dochodowym od osób prawnych. Na jego podstawie można stwierdzić, iż systematycznie wzrasta kwota otrzymywanych środków z tego tytułu z 399,2 tys. zł w 2003r. do 2.308,7 tys. zł w 2012r. Wzrost ten może wynikać z faktu zwiększenia ilości podmiotów gospodarczych działających na terenie Miasta oraz ze wzrostu ich dochodowości (wskaźnik przekazywanych udziałów w omawianym okresie był na tym samym poziomie).

Rysunek 10 - Ilość podmiotów zarejestrowanych w rejestrze REGON na terenie Świnoujścia w latach 2002-2011.

Źródło: GUS

Rysunek 11 - Udział Miasta w podatku dochodowym od osób prawnych w latach 2003-2012. Dane w tys. zł

Opracowanie własne

Wnioski:

Ilość podmiotów gospodarczych w Mieście utrzymuje się na stałym poziomie. Zachodzące zmiany dotyczą głównie tzw. handlu obwoźnego, w którym obserwuje się spadek ilości osób prowadzących tego typu działalność.

Wzrost ilości firm budowlanych i związanych z obrotem nieruchomości wskazuje na rozwój gospodarczy Miasta.

5.2. Turystyka

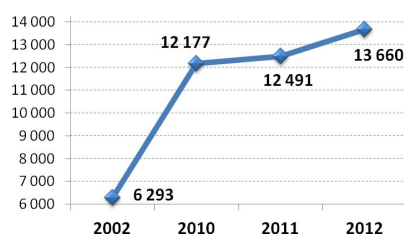
Turystyka jest wiodącą dziedziną gospodarki miasta o dużym potencjale rozwojowym. O jej rozwoju decydują walory naturalne (położenie geograficzne, w tym sąsiedztwo Niemiec, zróżnicowanie przyrodnicze, szeroka, piaszczysta plaża, różnorodność akwenów umożliwiające uprawianie różnych form turystyki wodnej, walory uzdrowiskowe), dziedzictwo kulturowe w postaci dawnych obiektów militarnych, rozwijająca się oferta usług turystycznych i stosunkowo dobrze rozwinięta infrastruktura turystyczna. Świnoujście jako jedyne miasto w Polsce otrzymało siedem razy z rzędu Błękitną Flagę - wyróżnienie nadawane kąpieliskom spełniającym najwyższe kryteria w zakresie jakości wody, zarządzania środowiskowego i bezpieczeństwa.

Na podstawie ilości udzielonych noclegów stwierdza się, że ilość turystów z roku na rok rośnie. W latach 2009 - 2012 ilość udzielonych noclegów wzrosła z 1,1 do 1,3 mln. W tej grupie ponad 30% stanowią turyści zagraniczni, głównie z Niemiec. Najwyższe obłożenie w obiektach świadczących usługi hotelarskie występuje w miesiącach lipiec – wrzesień. Ilość udzielanych noclegów w 2012 roku miesiącu lipcu wyniosła ponad 181.000, sierpniu 224.000, wrześniu 202.000. Pomimo tego, że od kilku lat występuje tendencja do wydłużania sezonu turystycznego, turystyka nadal charakteryzuje się sezonowością. Do dyspozycji turystów w 2012 roku łącznie było przygotowanych 13.660 miejsc noclegowych. Od 2009 roku ilość miejsc noclegowych zwiększyła się o ponad 2.400, głównie w grupie hoteli i apartamentów. Znaczący przyrost miejsc nastąpił w 2012 roku za sprawą oddania do użytku 3 dużych hoteli. W 2012 roku funkcjonowało na terenie miasta 8 hoteli dysponujących 1.352 miejscami, 2 pensjonaty (112 miejsc), 1 ośrodek campingowy, 1 schronisko młodzieżowe (140 miejsc) i ponad 100 innych obiektów świadczących usługi hotelarskie (ośrodki wypoczynkowe, sanatoria, wille) oferujących 7900 miejsc noclegowych. Pokoje gościnne i apartamenty oferują ponad 3.700 miejsc noclegowych. Zróżnicowanie w typach obiektów i ich standardzie powoduje, że oferta noclegowa adresowana jest do różnych grup turystów o różnym stopniu zamożności.

Turyści przybywający do Świnoujścia pochodzą głównie z następujących województw: wielkopolskie, dolnośląskie, lubuskie, śląskie. Od kilku lat obserwowany jest wzrost ilości turystów z Warszawy i okolic. Wśród turystów zagranicznych dominują Niemcy oraz Skandynawowie.

Dzięki dobremu połączeniu kolejowemu (Uzamska Kolej Uzdrawiskowa) z niemiecką częścią wyspy Uznam i dalej z Niemcami, rocznie tą drogą do Świnoujścia przybywa około pół miliona turystów niemieckich. Duży potencjał dla rozwoju ruchu turystycznego stanowi lotnisko Heringsdorf zlokalizowane niedaleko Świnoujścia, mające połączenia lotnicze z 5 portami w Niemczech, dwoma w Szwajcarii i jednym w Austrii. W 2012 roku uruchomione zostało połączenie lotnicze z Warszawą i Krakowem, a w 2013 utrzymane będzie połączenie z Warszawą.

Dominujące formy turystyki rozwijające się w mieście to turystyka wypoczynkowa (typu morze-słońce- plaża), turystyka uzdrowiskowa oraz turystyka aktywna (żeglarsstwo, turystyka rowerowa).

Rysunek 12 - Łączna ilość miejsc noclegowych terenie Świnoujścia w latach 2002-2012.

Opracowanie własne

Z myślą o aktywnym wypoczynku rozbudowywany jest system ścieżek rowerowych (długość ścieżek rowerowych wzrosła z 18,1 km w 2009 do 26 km w 2012 roku). Na terenie miasta wyznaczonych jest kilka szlaków rowerowych o łącznej długości ponad 100 km. Są to: Nadmorski Międzynarodowy Szlak Rowerowy R-10; szlak rowerowy dookoła Zalewu Szczecińskiego i wyspy Karsibór; szlak rowerowy im. I Feiningera. Na terenie miasta działa kilka wypożyczalni rowerowych, w tym całoroczna wypożyczalnia z dowozem na telefon. Funkcjonuje bezobsługowy system wypożyczania rowerów UsedomRad (obejmujący kilkadziesiąt stacji rowerowych po polskiej i niemieckiej stronie wyspy Uznam). Biorąc pod uwagę potrzeby miłośników rowerów w wielu miejscach miasta zainstalowano stojaki na rowery.

W Świnoujściu wytyczone są szlaki piesze o długości ponad 40 kilometrów. Na przebiegu szlaków zamontowana jest mała infrastruktura w postaci wiat, miejsc odpoczynku, tablic informacyjnych. Szlaki kajakowe liczą 90 km długości i zalicza się do nich szlak kajakowy 44 wysp i szlak kajakowy wzdłuż brzegów wyspy Wolin. Świnouście posiada nowoczesny port jachtowy na ponad 350 jednostek mogący przyjmować jednostki o zanurzeniu do 4,5 m. Do dyspozycji żeglarzy jest m.in. zaplecze socjalne, slip, urządzenia do odbioru nieczystości, stacja benzynowa, parking. W roku 2012 cumowało w porcie ponad 9.000 jachtów różnych bander.

Na terenie miasta działają ponadto dwie niewielkie przystanie klubowe: Jacht Klub „Cztery Wiatry” i Jacht Klub Marynarki Wojennej „Kotwica”, obsługujące głównie członków klubu.

Przy Szkole Podstawowej nr 9 działa Uczniowski Klub Sportowy „Keja” dysponujący dostępem do nabrzeża, które jest w stanie dobrym oraz 2 łódkami klasy ISA 407 i 17 łódkami klasy Optimist (10 z nich to jednostki 30 letnie). W ramach dofinansowania z programu PO Ryby powstanie nowoczesna, spełniająca najwyższe standardy szkolna przystań żeglarska.

Przystań żeglarska w Łunowie posiada nabrzeże z 40 miejscami, postojowymi dla jachtów, zaplecze techniczne oraz camping. Na stanie ośrodka jest też 7 łodzi żaglowych różnego typu. Ośrodek żeglarski w Łunowie wymaga kapitalnego remontu. Wymaga również doprowadzenia wody i kanalizacji, budowy nowej drogi dojazdowej od ul. Wolińskiej, budowy nowych nabrzeży i pogłębienia toru wodnego. Prace zaczęto do wymiany toalet.

Największym podmiotem świadczącym usługi w zakresie lecznictwa uzdrowiskowego jest Spółka Akcyjna „Uzdrowisko Świnouście”. O uzdrowiskowej atrakcyjności miasta decydują terapeutyczne walory klimatu morskiego i mineralne surowce lecznicze (solanki, złoże borowinowe). Profile lecznicze Uzdrowiska Świnouście S.A. to głównie: choroby reumatyczne, kardiologiczne, skóry, górnych i dolnych dróg oddechowych, ortopedyczno – urazowe i otyłość. Spółka prowadzi usługi w 14 zakładach lecznictwa uzdrowiskowego. Ogólna ilość miejsc w uzdrowisku wynosi 1.090. W latach 2009-2012 z zabiegów skorzystała następująca liczba pacjentów; 2009 – 6.495, w 2010 – 11.305, 2011 – 12.899 i 2012 – 13.149. W ofercie znajduje się około 50 różnych rodzajów zabiegów przyrodoleczniczych. Zabiegi przyrodolecznicze wykonywane są w oparciu o naturalne surowce: borowinę

Wnioski:

Różnice cenowe pomiędzy Polską, a krajami UE decydują o atrakcyjności Miasta wśród turystów zagranicznych.

Zwiększenie atrakcyjności turystycznej Miasta wynika również z podniesienia standardu usług hotelowo-gastronomicznych.

Niedostatecznie rozbudowana całoroczna infrastruktura turystyczna i około turystyczna wpływają ciągle na sezonowość usług.

niziną i solankę bromkowo - jodkowo - sodkową. Do urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego, zgodnie ze statutem uzdrowiska zalicza się basen leczniczy z solanką, Park Zdrojowy i urządzone odcinek wybrzeża morskiego.

Obsługą ruchu turystycznego na terenie miasta zajmuje się kilkunastu organizatorów turystyki. Świadczą oni usługi m.in. w zakresie organizacji wycieczek po Świnoujściu i regionie, jedno i kilkudniowych wyjazdów do Niemiec i Skandynawii, wycieczek statkami turystycznymi, przewozów turystycznych po mieście.

5.3. Gospodarka morska

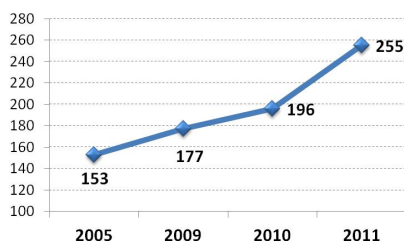
Świnoujście położone jest w bezpośrednim sąsiedztwie Zatoki Pomorskiej i otwartego morza, a warunki nawigacyjne dla statków morskich transportujących ładunki z/do portu pozwalają na obsługę statków morskich o zanurzeniu 13,2 m i długości do 270 m. Gospodarka morska Świnoujścia to przede wszystkim port morski ze wszystkimi podmiotami funkcjonującymi w obszarze portu, żegluga morska, przemysł stoczniowy (produkcja i remonty statków), turystyka morska, rybołówstwo morskie i przetwórstwo ryb.

W granicach terytorialnych Miasta całość linii brzegowej wynosi ponad 79 km. Z ogólnej długości linii brzegowej (bez linii brzegowej Starej Świny i Rozlewiska Starej Świny) ponad 14 kilometrów należy do Świnoujścia lub jest w jego zarządzie. Z długości tej linii brzegowej (bez uwzględnienia linii brzegowej plaż E i W) około 68% ma znaczenie gospodarcze, a pozostałe 38 należy traktować, jako teren niezagospodarowany gospodarczo. Długość nabrzeży w porcie wynosi ogółem 6.527m, z czego 6.246 m nabrzeży nadaje się do eksploatacji¹¹

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego, w Świnoujściu na koniec 2011 roku działało 225 podmiotów gospodarki morskiej i ilość ich systematycznie rośnie. W 2005 roku działały w tym obszarze 153 podmioty, 177 w 2009 roku i 196 na koniec roku 2010. Poziom zatrudnienia w latach 2009 i 2010 ulegał nieznacznemu obniżeniu, ale tendencja ta uległa odwróceniu i nastąpił wzrost zatrudnionych w gospodarce morskiej do poziomu 1.725 osób na koniec roku 2011.

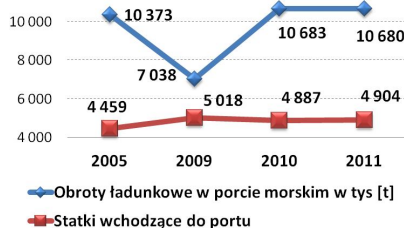
Rośnie również w ostatnich latach ilość statków wchodzących do portu. W roku 2005 było ich 4.459, a w 2011 - 4.904. Wzrasta również pojemność netto (NT) statków wchodzących do portu z 16.299 tys. ton w 2005 roku do 22.352 tys. ton w roku 2011. Obroty ładunkowe wróciły do poziomu z roku 2005 (10.373 tys. ton) i wyniosły na koniec roku 2011 – 10.680 tys. ton. Do portu w Świnoujściu najczęściej statków wpływało pod banderą Bahamy, a w dalszej kolejności statki bandery Niemiec, Polski, Cypru i Danii.

W obrębie portu morskiego w Świnoujściu odbywa się również ruch jednostek żeglugi śródlądowej. Przewozy towarowe żegluga śródlądową są związane z obsługą portu morskiego w Świnoujściu, w tym przede wszystkim Portu Handlowego Świnoujście (PHŚ). Taborem żeglugi śródlądowej, wywożone są z PHŚ suche ładunki masowe,

Rysunek 13 - Obroty i ruch statków w porcie morskim w latach 2005-2011.

Źródło: GUS

Rysunek 14 - Ilość podmiotów gospodarki morskiej w latach 2005-2011.

Źródło: GUS

¹¹ za: Rocznik Statystyczny Gospodarki Morskiej 2012

głównie w tranzycie poprzez kanał Odra-Havela do aglomeracji Berlińskiej. W 2010 roku w obrębie portu Świnoujście żegluga śródlądową przewieziono w granicach 650 tys. ton ładunków. Oznacza to, że ruch taboru żegluga śródlądowej kształtuje się w granicach 1.000 do 1.100 barek i zestawów pchanych rocznie i skoncentrowany jest w okresie lata i jesieni¹².

W PHŚ na Nabrzeżu Hutników rozpoczęto inwestycję mającą na celu wybudowanie nowoczesnego terminalu kontenerowego, którego docelowa zdolność przeładunkowa ma wynosić 200.000 TEU na rok, natomiast planowany obrót w 2020r. zakładany jest na poziomie 40.000 TEU na rok¹³. Trwają również prace przy przebudowie systemu kolejowego. Zakup nowych dźwigów umożliwi wzrost zdolności przeładunkowych do 20 tys. ton na dobę.

Na terenie portu funkcjonuje Terminal Paliw Polskiego Koncernu Naftowego „ORLEN” SA. Zgodnie z klasyfikacją Ministra Gospodarki terminal jest zakładem o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. Podstawową działalnością Terminalu Paliw w Świnoujściu PKN ORLEN SA jest przyjmowanie, magazynowanie i dystrybucja oleju opałowego ciężkiego C-3. Terminal Paliw ma docelowo utrzymać wielkość przeładunków na poziomie 100 tys. ton miesięcznie.

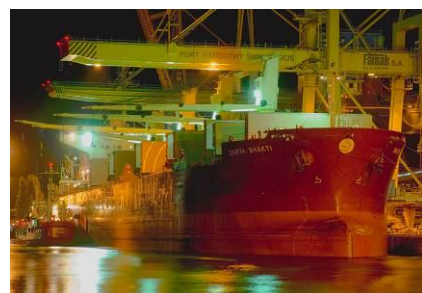
Od 2011 roku w Świnoujściu realizowana jest budowa portu przeładunkowego i regazyfikacji skroplonego gazu ziemnego (LNG). Powstanie terminalu LNG pozwoli na odbieranie skroplonego gazu ziemnego drogą morską od różnych dostawców i różnych źródeł na świecie. Terminal pozwoli na regazyfikację do 5 mld Nm³ gazu ziemnego rocznie z możliwością zwiększenia zdolności regazyfikacyjnej nawet do 7,5 mld Nm³. Wybudowanie portu zewnętrznego w Świnoujściu pozwoli na przygotowanie nowych stanowisk rozładunkowych dla różnego typu statków. Planowany termin zakończenia inwestycji to 2014 rok.

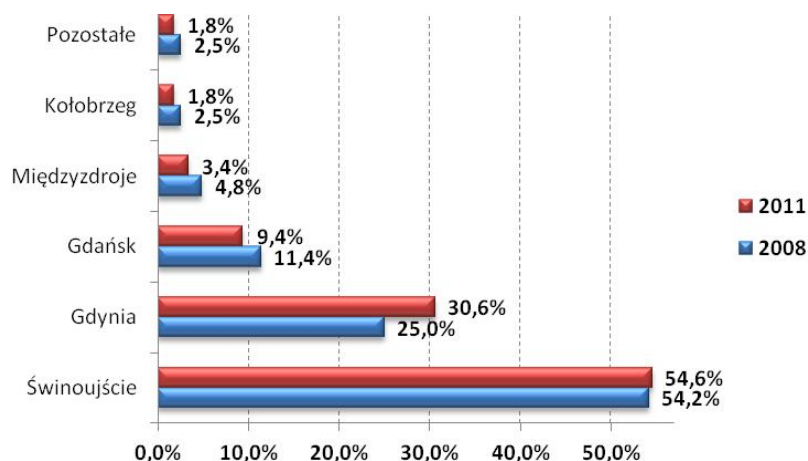
Terminal Promowy w Świnoujściu (TPŚ) obsługuje ruch pasażerski i towarowy na linii Świnoujście-Ystad i Świnoujście-Trelleborg. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w 2011 roku terminal obsłużył 863,8 tys. pasażerów, a w 2010 roku 866,0 tys. pasażerów, głównie z Niemiec, Szwecji, Polski i Danii. Ilość ta utrzymuje się na niezmiennym poziomie od kilku lat. Terminal Promowy Świnoujście jest wiodącym w kraju portem, który w 2008 roku obsłużył 54,2% ogółu ruchu pasażerskiego, a w 2011r. - 54,6%.

¹² Zob. D. Bednarski, *Weryfikacja wpływu wariantów usprawnienia połączenia komunikacyjnego pomiędzy wyspami Uznam i Wolin w Świnoujściu na funkcjonowanie i rozwój gospodarki morskiej*, Szczecin lipiec 2012.

¹³ Dane z PHŚ Sp. z o.o.

Rysunek 15 - Międzynarodowy ruch pasażerów w portach morskich w latach 2008-2011. Źródło Morski Instytut Rybacki – Państwowy Instytut Badawczy.

W 2010 roku w terminalu obsłużono 186,3 tys. samochodów osobowych i autobusów (około 2.000 autobusów rocznie), 273,1 tys. samochodów ciężarowych oraz 16,3 tys. wagonów kolejowych. W celu zwiększenia ilości przewożonych pasażerów i ładunków, Zarząd Morskich Portów Szczecin - Świnoujście rozpoczął budowę w południowej części portu, nowego nabrzeża o długości ponad 240 m i głębokości 12 m. Nabrzeże umożliwi obsługę promów o długości do 220 m przewożących jednorazowo do 600 różnego typu pojazdów. Na potrzeby rozbudowanego portu powstaną również nowe miejsca parkingowe.

Wielozadaniowym terminalem specjalizującym się w składowaniu mrożonych produktów rybnych i owoców cytrusowych jest EURO Terminal Co Ltd. zlokalizowany na 56 hektarach powierzchni, dysponujący nabrzeżami przy dwóch basenach morskich: Basenie Atlantyckim z 1.100 m nabrzeży i dopuszczalnym zanurzeniu 8,5 m oraz Basenie Bałtyckim 855 m nabrzeży i dopuszczalnym zanurzeniu 6,3 m. Trzy chłodnie z 24.000 miejscami paletowymi i 6.500 miejscami składowania luzem mogą przechowywać towary w temperaturze od -30 do +13°C.

Firma PER AARSLEFF będąca częścią koncernu o zasięgu globalnym działająca na terenach portowych Euro Terminalu w Świnoujściu, zajmuje się instalacją pali stalowych, żelbetowych pali prefabrykowanych, konstrukcji stalowych oraz stalowych ścianek szczelnych wykorzystywanych między innymi do budowy konstrukcji portowych, tuneli, konstrukcji oporowych oraz zabezpieczania głębokich wykopów.

Przemysł stoczniowy reprezentowany jest w Świnoujściu przez:

- Morską Stocznię Remontową, która od roku 1990 jest jednoosobową spółką Skarbu Państwa. Stocznia świadczy usługi w zakresie remontu statków zgodnie z posiadanymi certyfikatami jakości.
- NAVIKON SRY Sp. z o. o, zajmuje się remontem statków, budową jednostek pływających oraz budową konstrukcji stalowych typu sub-sa. Firma posiada wybudowany przez

siebie największy w Świnoujściu dok pływający o dł. 120m i szerokości 30m.

- ALUMARE Sp. z o. o. (prawobrzeże) i POLTRAMP YARD Sp. z o. o. (lewobrzeże) prowadzą działalność w zakresie remontów i budowy małych jednostek pływających.

Na lewobrzeżu zlokalizowany jest również Terminal Przeładunkowy Spółki BALTCHEM SA, prowadzący działalność przeładunkową i składową, między innymi produktów ropopochodnych, nawozów płynnych, etanolu i metanolu. W dyspozycji terminalu znajduje się 11 zbiorników podziemnych o całkowitej objętości 72.200m³. Długość nabrzeży wynosi 272 m, a powierzchnia terminalu to 107.417m²

Flotę rybacką w Świnoujściu stanowią trzy kutry rybackie (o pojemności brutto [GT] 0,2 tys. ton) oraz 18 łodzi rybackich. Na terenie nowoczesnego portu rybackiego znajduje się chłodnia, gdzie przechowuje się złowione ryby. W porcie znajduje się 15 wydzielonych stanowisk o długości 10 m każde dla łodzi rybackich oraz 10 miejsc dla pozostałych jednostek.

Przetwórstwo ryb reprezentuje firma MARINUS Sp. z o. o., której podstawową działalnością jest magazynowanie i konfekcjonowanie mrożonek.

5.4. Handel i usługi

Według danych Instytutu Usług Marketingowych z Gdańska na początek roku 2012 w Świnoujściu handel detaliczny prowadzono w 786 sklepach¹⁴, z czego według Głównego Urzędu Statystycznego 90 sklepów zatrudniało więcej niż 9 pracowników. Stałych punktów sprzedaży drobnodetalicznej było 601. W sklepach zatrudniających powyżej 9 pracowników pracowało na początku 2012 roku 600 osób. Ilość tych sklepów na przestrzeni 2005 - 2011 nie ulegała zasadniczej zmianie (88 sklepów w 2005). Natomiast ilość zatrudnionych w tych sklepach wzrosła z 551 do 600 pracowników. Nie uległa zmianie powierzchnia tych sklepów i wynosiła ona na początek 2012 roku 19,3 tys. m² przy 19.0 tys. m² 2005 roku. Według struktury branżowej sieci handlowej w Świnoujściu na trzech pierwszych pozycjach znajdują się sklepy: spożywcze – 188, wielobranżowe – 145, z odzieżą - 107. Podobna struktura sklepów w sieci handlowej jest także w innych miastach kraju¹⁵.

Na podstawie danych Instytutu Eurotest z Gdańska w Świnoujściu funkcjonują 22 duże obiekty handlowe o powierzchni sprzedaży ponad 400 m². W strukturze istniejących dużych obiektów handlowych siedemnaście obiektów ma powierzchnię sprzedaży od 400 m² do 1.000 m² - cztery od 1.000 m² do 2.000 m² i jeden powyżej 2.000 m² powierzchni handlowej. Siedemnaście obiektów o pow. sprzedaży powyżej 400 m² ma w swojej ofercie artykuły spożywcze i przemysłowe codziennego użytku. Zgodnie z uchwałą Nr LV/456/2009

¹⁴ Zob. Urząd Miasta Świnoujście, Prognoza skutków lokalizacji wielkopowierzchniowych obiektów handlowych w Świnoujściu, Eurotest Instytut Usług Marketingowych, Gdańsk, kwiecień 2011.

¹⁵ tamże ...op. Cit.

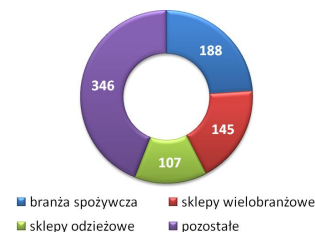
Wnioski:

Pozytywnym zjawiskiem w gospodarce morskiej jest fakt wzrostu ilości podmiotów w tej branży, wzrost zatrudnienia, wzrost przeładunków i ilości wchodzących do portu statków.

Świnoujście jest wiodącym portem w Polsce obsługującym ruch pasażerski.

O rozwoju gospodarki morskiej świadczy również między innymi budowa portu zewnętrznego z terminalem LNG, budowa terminalu kontenerowego oraz rozbudowa o kolejne nabrzeże terminalu promowego.

Rozwój usług portowych powinien pociągać za sobą rozbudowę infrastruktury drogowej i kolejowej (konieczna budowa drugiej nitki dla drogi krajowej nr 3 oraz rozbudowa trakcji kolejowej oraz rozbudowa dróg w mieście umożliwiające sprawny dostęp do terenów portowych

Rysunek 16 - Struktura ilości sklepów wg głównych branż na terenie Miasta. Stan na 31.XII.2011r.

Źródło: Instytut Eurostat

Wnioski:

Handel w Świnoujściu spełnia oczekiwania mieszkańców w zakresie zaopatrzenia się w podstawowe towary związane z codziennym zaopatrzeniem, jednak wielu mieszkańców nabywa towary trwałego użytku w dużych ośrodkach miejskich.

W dalszym rozwoju handlu w strukturze obiektów handlowych w Świnoujściu wzrastać będzie udział sklepów o większej powierzchni sprzedaży. Według badań opinii mieszkańców istnieje potrzeba rozwoju nowoczesnych form sieci handlowych.

Powstanie dużych obiektów handlowych spowoduje spadek ilości „małych” sklepów oraz wzrost ilości zatrudnionych osób w handlu.

z dn. 25.06.2009r. na terenie Miasta wyznaczono trzy lokalizacje pod budowę obiektów handlowych wielkopowierzchniowych.

Handel targowiskowy w Świnoujściu zlokalizowany jest głównie w rejonie przygranicznym wzdłuż pasa drogowego przy ulicy Wojska Polskiego. Handel targowiskowy w tym rejonie nastawiony jest na obsługę klientów przybywających z Niemiec. Drugim targowiskiem w Świnoujściu jest targowisko miejskie tzw. zielone. Z badań ankietowych Instytutu Eurotest wynika, iż 3,4 % mieszkańców Miasta dokonuje zakupów artykułów spożywczych na targowisku. Odsetek ten jest porównywalny do innych miast w kraju. Powierzchnia targowiska zielonego nie uległa w ciągu ostatnich lat zmianie i wynosi 6,2 tys. m². W 2012 roku podjęto decyzję o przeniesieniu targowiska zielonego z ul. Grunwaldzkiej na ul. Kołłątaja. Nowe targowisko zielone ma być oddane do użytku w III kw. 2013 roku. Ilość stałych punktów sprzedaży na początek 2012 na obu targowiskach wynosiła 601 (607 w 2006 roku oraz 542 w 2009 i 2010 roku), a sezonowych punktów było 430. Roczne wpływy z opłaty targowej wyniosły w roku 2011 - 603,2 tys. zł.; w 2012 - 632 tys. zł. W Świnoujściu funkcjonuje 46 hurtowni. Średnio jedna hurtownia obsługuje 17 sklepów sieci handlowej. Supermarkety, sklepy dyskontowe i sklepy sieciowe zaopatrywane są przez własne centra logistyczne.

6. JAKOŚĆ ŻYCIA

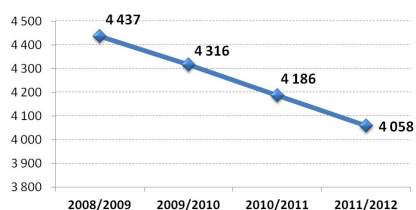
6.1. Edukacja i wychowanie

Przedszkola - W roku szkolnym 2011/2012 w Świnoujściu funkcjonowało 8 przedszkoli publicznych (w tym jedno przedszkole specjalne), do których uczęszczało 989 dzieci. Dzieci pięcioletnie i sześciolletnie mogły realizować obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego w oddziałach przedszkolnych zorganizowanych w trzech publicznych szkołach podstawowych (tzw. zerówki). Tą formą było objętych 133 dzieci. Liczba dzieci w przedszkolach w ostatnich czterech latach wzrasta (w roku 2008/2009 - 804 dzieci, w 2011/2012 - 989).

W mieście funkcjonują także 4 przedszkola niepubliczne (w tym jedno specjalne), do których w roku szkolnym 2011/2012 uczęszczało 51 dzieci, natomiast w roku 2012/2013 - 89 dzieci.

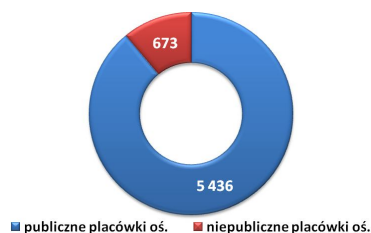
Budynki trzech przedszkoli wymagają termomodernizacji, a jedno kompleksowej przebudowy lub budowy nowego obiektu przedszkola.

Szkoły podstawowe - w mieście funkcjonuje 6 szkół publicznych (w tym jedna specjalna) oraz jedna szkoła niepubliczna. Do szkół publicznych w roku szkolnym 2011/2012 uczęszczało 1897 dzieci, do Społecznej Szkoły Podstawowej Społecznego Towarzystwa Szkoły Gimnazjalnej - 75 dzieci. Liczba dzieci w publicznych szkołach podstawowych zmalała z 1973 w roku 2008/2009 do 1897 w roku 2011/2012.

Rysunek 17 - Liczba uczniów we wszystkich typach szkół publicznych podległych Miastu – bez przedszkoli w latach szkolnych 2008/2009 – 2011/2012.

Opracowanie własne

Rysunek 18 - Liczba uczniów z podziałem na publiczne i niepubliczne placówki oświatowe w roku szkolnym 2011/2012

Opracowanie własne

Średni wynik ogólnopolskiego sprawdzianu umiejętności uczniów kończących naukę w sześcioletniej szkole podstawowej w Świnoujściu w roku szkolnym 2011/2012 wyniósł 22,74 i był niższy o 0,01 pkt od średniego wyniku w kraju; jednocześnie był wyższy od średniego wyniku w województwie o 0,82 pkt.

Dwie z sześciu wymagają termomodernizacji a pozostałe wymagają drobnych remontów.

Gimnazja - roku szkolnym 2011/2012 do pięciu gimnazjów publicznych podległych Miastu uczęszczało 990 uczniów. Liczba uczniów gimnazjów w stosunku do roku 2008/2009 spadła od o ponad 200 osób. W Świnoujściu istnieją także 3 gimnazja niepubliczne, w których realizowany jest obowiązek szkolny przez 71 uczniów oraz publiczne Gimnazjum dla Dorosłych Wojewódzkiego Zakładu Doskonalenia Zawodowego w Szczecinie, w którym w roku 2011/2012 kształciło się 57 uczniów.

Gimnazja świnoujskie utrzymują dobry poziom nauczania. Osiągane wyniki z egzaminu gimnazjalnego są na poziomie średnich województwa, okręgu i kraju. W roku 2011/2012 średni wynik z egzaminu gimnazjalnego z języka polskiego w naszym mieście wynosił 64,42 i był niższy tylko o 0,58 pkt od średniego wyniku krajowego i o 2,08 pkt wyższy od średniego wyniku w województwie. Średni wynik z egzaminu z matematyki w Świnoujściu wyniósł 44,89 i był nieco niższy od średniej krajowej (47,00) i wojewódzkiej (45,14).

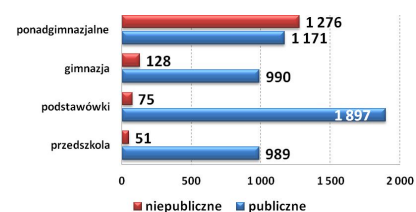
Dwie z trzech szkół wymagają wykonania termomodernizacji.

Szkoły ponadgimnazjalne - w Świnoujściu funkcjonuje kilka szkół publicznych ponadgimnazjalnych: 2 licea ogólnokształcące; 4 zespoły szkół, w tym 2 prowadzone przez Miasto Świnoujście (Centrum Edukacji Zawodowej i Turystyki, kształcące techników ekonomistów, techników hotelarstwa, techników żywienia i gospodarstwa domowego i Zespół Szkół Morskich, kształcący techników nawigatorów morskich, mechaników okrętowych, informatyków, logistyków, analityków i na poziomie zasadniczej szkoły zawodowej, mechaników-monterów maszyn i urządzeń oraz mechaników pojazdów samochodowych), Zespół Szkół Medycznych, kształcący techników ortopedów oraz Zespół Szkół WZDZ w Szczecinie, w skład którego wchodzi Technikum Elektryczne i zasadnicza szkoła zawodowa. W Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym funkcjonuje zasadnicza szkoła zawodowa specjalna.

W roku szkolnym 2011/2012 do świnoujskich publicznych liceów ogólnokształcących uczęszczało 505 uczniów, w zespołach szkół w szkołach kończących się maturą uczyło się 785 uczniów, a w szkołach zawodowych – 160 uczniów.

Ponadto w Świnoujściu funkcjonują 4 licea niepubliczne, w których, realizując obowiązek nauki, kształciło się łącznie 129 uczniów; 3 licea dla dorosłych, do których uczęszczało 322 słuchaczy.

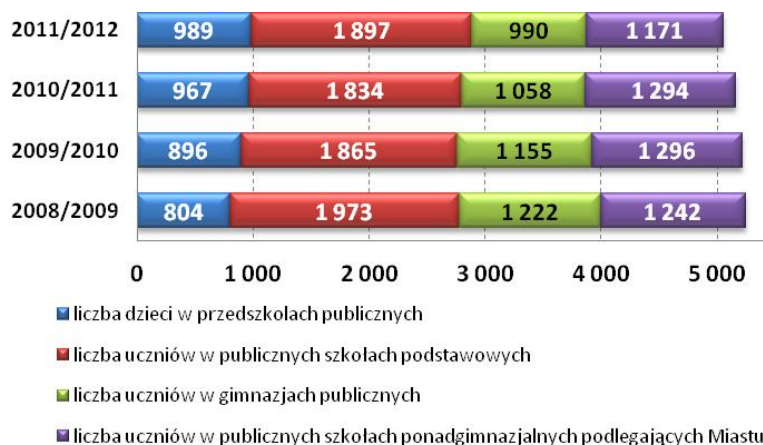
Budynki liceów wymagają termomodernizacji a przy CEZT brak sali gimnastycznej.

Rysunek 19 - Liczba uczniów w publicznych i niepublicznych placówkach oświatowych z podziałem na poszczególne typy szkół w roku szkolnym 2011/2012

Opracowanie własne

Rysunek 20 - Liczba dzieci i uczniów w placówkach oświatowych publicznych i niepublicznych z podziałem na typy szkół w latach szkolnych 2008/2009 – 2011/2012.
Opracowanie własne

Szkoła	Przystąpiło	Zdało	% zdaw.	Średni wynik %		
				Szkoły	Wojewódz.	Kraj
JĘZYK POLSKI						
LO im. Mieszka I	158	158	100	57	54,15	58
I LSF LOGOS	17	17	100	55		
SŁO STSG	15	15	100	55,13		
KŁO	11	8	88	39,75		
ZSM	53	53	100	48,73		
CEZ Nr 1	40	40	100	52,7		
ZS Medycznych	28	27	96	45,62		
WZDZ TE	8	8	100	36,63		
MATEMATYKA						
LO im. Mieszka I	158	158	100	78	56,19	58
I LSF LOGOS	17	17	100	79,18		
SŁO STSG	15	14	93,33	49,6		
KŁO	10	2	22	41		
ZSM	53	53	100	66,25		
CEZ Nr 1	40	40	100	52,1		
ZS Medycznych	28	12	43	30,9		
WZDZ TE	1	0	0	0		
J. ANGIELSKI						
LO im. Mieszka I	134	133	99	86,47	70,08	77
I LSF LOGOS	16	16	100	89,94		
SŁO STSG	15	15	100	82,93		
KŁO	8	8	100	54,5		
ZSM	49	47	95,92	66,45		
CEZ Nr 1	34	33	97,06	72		
ZS Medycznych	28	22	85	49,44		
WZDZ TE	5	3	60	13		

Rysunek 21 - Zdawalność matur w 2012r w świnoujskich szkołach ponadgimnazjalnych – Opracowanie własne

Szkoły policealne – w trzech szkołach policealnych w naszym mieście (Medyczne Studium Zawodowe, kształcące techników masażyistów, dietetyków, opiekunki dziecięce i opiekunki środowiskowe; Policealna Szkoła Zawodowa Żak; Policealna Szkoła Centrum Nauki i Biznesu Żak) w roku szkolnym 2011/2012 kształciło się 513 osób.

Szkolnictwo wyższe - w Świnoujściu od 2004 roku funkcjonuje Wydział Przedsiębiorczości Zachodniopomorskiej Szkoły Biznesu w Szczecinie. Wcześniej od 1996 roku był to punkt wykładowy. Wydział realizuje studia licencjackie I stopnia na dwóch kierunkach: ekonomia i fizjote-

rapia. W roku szkolnym 2012/2013 na obu kierunkach kształci się w sumie 119 studentów (ekonomia- 70, fizjoterapia-49). Od 1996 roku szkołę ukończyło 635 absolwentów.

Szkoły i placówki artystyczne – W Świnoujściu od 1985r. funkcjonuje Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia. Jest szkołą publiczną kształcącą dzieci i młodzież w cyklu czteroletnim (dla dzieci przyjmowanych do szkoły w wieku 9-16 lat) i sześcioletnim (dla dzieci przyjmowanych do szkoły w wieku 5-9 lat), dającą podstawy wykształcenia muzycznego. Jej absolwenci mogą kontynuować naukę w szkołach II stopnia. Organem prowadzącym jest Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego RP, a nadzór pedagogiczny nad nią sprawuje Centrum Edukacji Artystycznej z siedzibą w Warszawie. Głównym przedmiotem nauczania w szkole jest nauka gry na instrumencie. Uczniowie mają do wyboru naukę gry na: akordeonie, flecie, fortepianie, gitarze, klarnecie, saksofonie i skrzypcach. Szkoła od momentu powstania wykształciła 300 absolwentów. W roku szkolnym 2012/2013, ze względu na zmniejszenie środków finansowych, zostało przyjętych do szkoły tylko 13 dzieci na naukę w cyklu sześcioletnim, nie było natomiast naboru uczniów na cykl czteroletni.

Placówki oświatowo-wychowawcze - ofertę edukacyjno-wychowawczą Miasta uzupełniają placówki oświatowo- wychowawcze o zróżnicowanym zakresie zadań. Bezpośrednio dzieciom i młodzieży służy Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, a także do 31 grudnia 2012 r. Młodzieżowy Dom Kultury. Z dniem 1 stycznia 2013r. zadania Młodzieżowego Domu Kultury przejął Ośrodek Sportu i Rekreacji „Wyspiarz”, Zespół Szkół Morskich, MKL „Maraton” oraz Miejski Dom Kultury.

Wszystkie szkoły w Mieście wyposażone są w pracownię komputerowe oraz sprzęt informatyczny - zgodnie ze współczesnymi standardami i wymogami technicznymi. W każdej funkcjonuje biblioteka szkolna. Gruntownego remontu wymagają 4 boiska szkolne.

W świnoujskich szkołach występują, typowe dla wieku uczniów i poziomu edukacji, zjawiska niekorzystnie wpływające na ogólną sytuację wychowawczą. W celu przeciwdziałania tego typu zjawiskom w szkołach zatrudnieni są pedagodzy szkolni, psychologowie i wspierający nauczycieli terapeutów. Organizowane są również, we współpracy ze Wydziałem Zdrowia i Polityki Społecznej, MOPR-em oraz Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną zajęcia profilaktyczno-edukacyjne, związane tematycznie z występującymi problemami wychowawczymi.

Wnioski:

Liczba miejsc w przedszkolach publicznych nie zabezpiecza potrzeb w tym zakresie, a rozwiązaniem tego problemu może być rozwój niepublicznych placówek wychowania przedszkolnego.

Funkcjonująca sieć szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych jest racjonalna w stosunku do potrzeb mieszkańców w tym zakresie.

6.2 Kultura i zabytki

6.2.1. Instytucje kultury i życie kulturalne

Na terenie miasta działa 5 placówek posiadających status instytucji kultury. Są to:

- Miejska Biblioteka Publiczna;
- Miejski Dom Kultury;
- Muzeum Rybołówstwa Morskiego;
- Muzeum Historii Twierdzy - Fort Zachodni;
- Muzeum Obrony Wybrzeża – Fort Gerharda (Fort Wschodni).

Miejska Biblioteka Publiczna z pięcioma filiami dysponowała na koniec 2011 roku 190.000 woluminów. W 2011r. bibliotekę odwiedziło 5.796 czytelników tj. o 1.3% więcej w stosunku do 2010 roku. W 2011 roku biblioteka zorganizowała 5 spektakli dla dzieci, 32 lekcje biblioteczne i 3 lekcje demokracji. W tym samym roku biblioteka rozpoczęła też nowy cykl zajęć tzw. „Lekcje teatralne”. Dodatkowo w swoich pomieszczeniach biblioteka zorganizowała 57 wystaw, sześć spotkań autorskich oraz dwie imprezy – czytanie dzieciom przez znane osoby świata polityki i kultury. Łącznie w 2011 roku bibliotekę odwiedziło 7.616 osób.

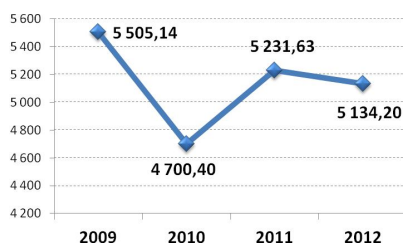
Na podstawie przeprowadzonego przeglądu budowlanego z 2012r. należy następujące wykonać prace z związane wymianę pokrycia dachu; termomodernizację; drobne roboty budowlane i roboty malarskie.

Miejski Dom Kultury i trzy filie łącznie prowadzą 46 sekcji tematycznych dla dzieci, młodzieży i dorosłych, 18 kół zainteresowań w ramach Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Przy Miejskim Domu Kultury działają: chór mieszany Kantylena, zespół Chwały i chór Logos. Dom Kultury wraz z filiami podnajmuje swoje pomieszczenia 9 klubom i stowarzyszeniom.

MDK dysponuje: salą widowiskową na 288 miejsc, muszlą koncertową na 300 miejsc, amfiteatrem na 2.709 miejsc, salą sportową i galerią ART. Istniejąca sala widowiskowa jest za mała i nie spełnia wymogów technicznych stawianych tego typu obiektom.

W 2010 roku w ramach projektu budowy Centrum Kultury i Sportu zakończona została przebudowa amfiteatru obejmująca część hotelową, widownię, scenę, zaplecze i część sanitarną. Projekt przewiduje ponadto zadaszenie widowni, budowę łącznika pomiędzy budynkiem amfiteatru a istniejącym obiektem noclegowym (budowę lub remont obiektu noclegowego).

W 2011 roku MDK zorganizował 202 imprezy, w tym 19 spektakli teatralnych, 22 wystawy plastyczne, 161 koncertów i imprez plenerowych. Z zajęć w sekcjach i kołach tematycznych w 2011 roku skorzystało 1.546 osób. W mieście odbywa się wiele imprez plenerowych w postaci koncertów, warsztatów, festynów i pokazów artystycznych. Średnio w imprezie plenerowej udział bierze od 1.000 do 15.000 uczestników.

Rysunek 22 - Nakłady poniesione na Kulturę w latach 2009-2012. Dane w tys. zł.
Opracowanie własne

Miejski Dom Kultury w Świnoujściu

Imprezami o charakterze cyklicznym są: Dni Morza, Karuzela Cooltury, Sail Świnoujście, Festiwal Piosenki Morskiej „Wiatrak”, Świnoujskie Wieczory Organowe, Festiwal Artystyczny Młodzieży Akademickiej „Fama”, Dni Twierdzy na Wyspach, Uznamski Festiwal Muzyki, ogólnopolski konkurs na ozdoby choinkowe i pisanki wielkanocne, Tydzień Kultury Szkolnej Arkadia. Organizatorem większości z nich jest Miejski Dom Kultury.

Muzeum Rybołówstwa Morskiego w swoich zbiorach posiada 2.710 eksponatów (stan na koniec 2012r.), w skład których wchodzi eksponaty historyczne (1.340 szt.), przyrodnicze (966 szt.), techniczne (170 szt.), etnograficzne (167 szt.) i inne (67 szt.). W ramach swojej działalności Muzeum organizuje wystawy czasowe i prowadzi działalność oświatową, ukazując historię miasta i jego mieszkańców, a także promując prace lokalnych i regionalnych artystów (m.in. plastyków, grafików, fotografików). Muzeum odwiedza średnio ok. 18-19 tys. osób w ciągu roku.

Stan techniczny budynku Muzeum jest dobry, jednak za mały na pokazanie zebranych eksponatów oraz organizowanie wystaw czasowych. Ze względu na ich wiek do wymiany nadają się gabloty wystawiennicze.

Muzeum Historii Twierdzy - Fort Zachodni - statut instytucji kultury Fort Zachodni otrzymał w 2008r. Ekspozycja muzealna nawiązuje do historii twierdzy i portu wojennego w Świnoujściu. Kolekcjonowane i zbierane są wszystkie pamiątki, które świadczą o przeszłości fortów i świnoujskiego garnizonu. W skład muzeum wchodzi 3 samodzielne obiekty, sale muzealne, dwa ciągi hal podziemnych z tarasami na dachu oraz kilkunastokondygnacyjny bunkier betonowy. Muzeum posiada 22 eksponaty z tzw. militariów ciężkich (armaty, miny, torpedy, samochody wojskowe, wrak okrętu) eksponowane na zewnątrz. Kilkaset eksponatów drobnych (broń strzelecka, mundury, ekwipunek, urządzenia wojskowe, numizmaty, dokumenty) eksponowanych jest w sali muzealnej w jednym z pomieszczeń podziemnych oraz w jednym obiekcie małym (wartownia). Muzeum otwarte jest do zwiedzania przez cały rok. Średnio w ciągu roku Muzeum Twierdzy odwiedzane jest przez 10 tys. osób.

Obiekt poddawany jest stałym pracom konserwacyjnym. Ze względu na bezpieczeństwo odwiedzających fort wymaga pilnego remontu jednego z ciągów pomieszczeń podziemnych z tarasem na dachu oraz barierek i balustrad zabezpieczających a także nadproży.

Muzeum Obrony Wybrzeża – mieści się w Forcie Wschodnim zwanym Fortem Gerharda. Status instytucji kultury muzeum otrzymało w 2010 roku. W Fortie znajduje się około 2.000 eksponatów. Większość muzealiów stanowią eksponaty z prywatnych kolekcji przekazanych do muzeum, jako darowizny. Poza zbiorami prywatnymi w kolekcji znajdują się między innymi depozyty Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Muzeum wydaje własne publikacje z serii „Zeszyty Muzealne Muzeum Obrony Wybrzeża w Świnoujściu”, organizuje imprezy o charakterze edukacyjnym i popularyzującym historię, w tym inscenizacje batalistyczne. Muzeum prowadzi działania mające na celu rewi-

talizację innych zabytkowych fortyfikacji nadbrzeżnych zlokalizowanych w Świnoujściu.¹⁶ Muzeum odwiedza około 40 tys. osób rocznie.

Stan techniczny obiektów oceniany jest jako dostateczny, tym niemniej istnieje pilna konieczność wyremontowania drogi dojazdowej do muzeum i doprowadzenie kanalizacji.

Poza wymienionymi instytucjami kultury na terenie miasta działają:

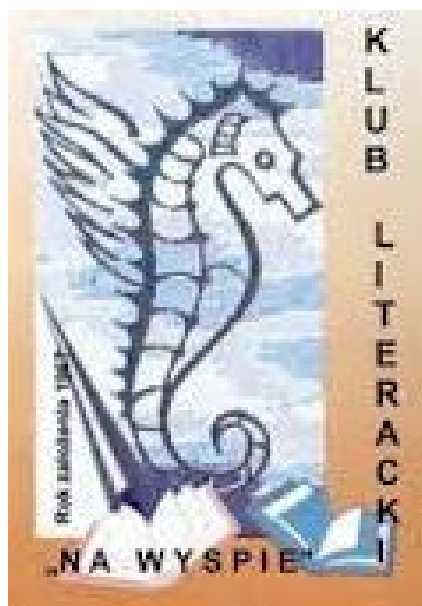
Osiedlowy Dom Kultury przy SMLW Słowianin – prowadzi działania statutowe w zakresie działalności społecznej, oświatowej i kulturalnej na rzecz swoich członków i ich środowiska. Dom Kultury prowadzi pięć klubów tematycznych dla dorosłych i harcówkę osiedlową. Średniorocznie placówka organizuje około 30 imprez, w których bierze udział do 100 osób w każdej imprezie. Dom Kultury podnajmuje swoje pomieszczenie dla trzech związków i stowarzyszeń. Pomieszczenia domu kultury przystosowane są do korzystania przez osoby niepełnosprawne. Osiedlowy Dom Kultury SMLW Słowianin współpracuje z MDK Świnoujście.

Wojewódzka Biblioteka Pedagogiczna Filia w Świnoujściu dysponowała na koniec 2011 roku 26.780 woluminami. Średniorocznie bibliotekę odwiedza 1.860 czytelników. Biblioteka sprawuje nadzór merytoryczny nad bibliotekami szkolnymi. Biblioteka prowadzi zespoły samokształceniowe dla bibliotekarzy szkolnych oraz konsultacje indywidualne i zbiorowe. W 2011 zorganizowano w bibliotece 4 wystawy rocznicowe. Łącznie w 2011 roku bibliotekę odwiedziło 1.952 osób. Budynek biblioteki wymaga pilnego remontu kapitalnego.

Towarzystwo Przyjaciół Świnoujścia – stowarzyszenie funkcjonujące od 1998 roku. W swoich celach ma m.in. rozwijanie kultury, popieranie inicjatyw społecznych służących rozwojowi i promocji miasta, kształtowanie poczucia tożsamości lokalnej. Towarzystwo jest organizatorem m.in. odbywającego się od 1998 roku festiwalu muzycznego „Świnoujskie Wieczory Organowe”, włącza się aktywnie w organizację Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy.

Klub Literacki „Na Wyspie”, – funkcjonuje nieprzerwanie od 1967 roku, skupia świnoujskich literatów. Oprócz dyskusji i oceny nowo powstałych utworów Klub prowadzi także inne formy działalności. Organizuje konkursy, biesiady literackie, wieczory poetyckie i spotkania autorskie. Klub wydał osiem tomików prozy i poezji. Wiersze członków Klubu posłużyły do powstania trzech spektakli słowno-muzycznych.

Ponadto życie kulturalne rozwijane i propagowane jest również przez miejscowe stowarzyszenia oraz firmy i osoby prywatne (zażycie w scrabble, koncerty skrzypcowe i muzyczne, spotkania poetyckie itp.)

¹⁶ <http://www.fort-gerharda.pl>

Wyróżniającym się miejscem organizującym cyklicznie koncerty, spotkania, wieczory autorskie itp. jest Jazz Club Scena. Jest to miejsce licznych koncertów z pogranicza wielu gatunków muzycznych, między innymi jazz, blues, muzyka elektroniczna, punk rock. Ponadto w Klubie odbywają się pokazy teatralne, spotkania literackie i projekcje filmowe, a także wystawy prac grafików, plastyków i fotografików. W czasie Festiwalu FAMA Club Scena staje się klubem uczestników festiwalu. Jazz Club Scena to miejsce multikulturowe adresowane do szerokiego grona odbiorców¹⁷.

Ponadto na terenie miasta od 1999 roku działa prywatna, autorska galeria sztuki pn. Galeria 99

6.2.2. Zabytki chronione prawnie i obiekty historyczne

Na terenie Świnoujścia znajduje się 39 obiektów wpisanych do rejestru zabytków nieruchomych, z wyłączeniem zabytków archeologicznych. Świnoujście posiada zabytki budownictwa sakralnego świeckiego i militarnego. Rejestr obejmuje m.in.: 4 świnoujskie kościoły w tym kościół Niepokalanego Poczęcia NMP w Karsiborze - najstarszy zabytek Świnoujścia; cmentarz ewangelicki przy ul. Kwiatowej z początku XX w; latarnię morską; układ urbanistyczny Śródmieścia i Dzielnicy Nadmorskiej z zielenią; zespół zabudowy dawnej stoczni wraz z nabrzeżami Basenu Północnego i jego otoczeniem; budynek poczty przy ul. Piłsudskiego; ciąg kamienic przy ul. Hołdu Pruskiego; zespół budynków po byłej rzeźni przy ul. Kościuszki; trzy wille i pensjonaty w Dzielnicy Nadmorskiej oraz forty.

Gmina Miasto Świnoujście w celu ochrony posiadanego dziedzictwa kulturowego podjęła uchwałę w sprawie udzielania bezzwrotnej dotacji na remonty obiektów zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków. W bieżącym roku rozpoczyna się modernizacja zabytkowych kamienic przy ul. Hołdu Pruskiego. Inwestycja współfinansowana będzie przez Regionalny Program Operacyjny RPO WZ i Miasto.

6.3 Kultura fizyczna i rekreacja

6.3.1. Stowarzyszenia sportowe

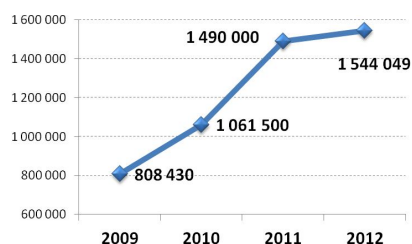
Na terenie Miasta działa 21 stowarzyszeń sportowych zajmujących się rozwojem i zaspokajaniem zainteresowań sportowych oraz doskonaleniem umiejętności poprzez prowadzenie szkoleń dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie: piłki nożnej; piłki siatkowej halowej i plażowej; tenisa stołowego; lekkiej atletyki; sportów walki (karate kyokushin, taekwondo, zapasy, boks, ju-jitsu, grappling, MMA); żeglarsstwa; tańca towarzyskiego i sportowego.

Na terenie miasta Świnoujście działa I ligowy klub piłki nożnej MKS „FLOTA” Świnoujście.

Najliczniejszą grupę stanowią stowarzyszenia, w których trenuje się sporty walki. Z oferty stowarzyszeń sportowych systematycz-

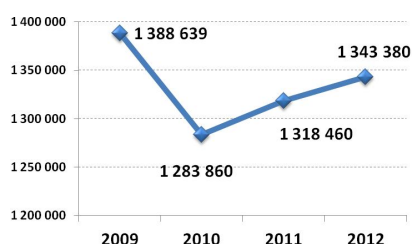

¹⁷ <https://www.facebook.com/jazzclubscena>

Rysunek 23 - Kwoty przeznaczone dla stowarzyszeń sportowych na realizację zadań zleconych z zakresu kultury fizycznej i sportu w latach 2009-2012

Opracowanie władne

Rysunek 24 - Kwoty przeznaczone na stypendia sportowe w latach 2009-2012

Opracowanie własne

nie korzysta około 1.500 osób. Miasto wspiera stowarzyszenia sportowe poprzez udzielanie dotacji na realizację zadań publicznych. Dotacje na realizację zleconych zadań przyznawane są w trybie otwartego konkursu ofert.

Ponadto mieszkańcy Świnoujścia mają możliwość uprawiać rekreację w następujących dziedzinach: nordic walking w ramach stowarzyszenia „Włóczykije”, turystykę rowerową w ramach Świnoujskiej Inicjatywy Rowerowej. W mieście działa również nieformalna grupa zrzeszająca miłośników zimowych kąpiei morskich Klub Morświn.

Na terenie Miasta realizowanych jest również wiele cyklicznych imprez sportowych. Najczęściej są to imprezy dla amatorów, propagujące zdrowy tryb życia, skierowane do mieszkańców Świnoujścia jak i przebywających turystów. Imprezy te organizowane są przez Miasto a także przez lokalne kluby sportowe współpracujące z Miastem.

Miasto Świnoujście, w trosce o rozwój sportu ustanowiło sportowy fundusz stypendialny dla zawodników osiągających wysokie wyniki w międzynarodowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym. Około 94% kwoty stypendium przeznaczono w 2012r. na stypendia sportowe dla zawodników MKS „Flota” Świnoujście.

6.3.2. Obiekty sportowe

Miejskimi obiektami sportowymi zarządza Ośrodek Sportu i Rekreacji „Wyspiarz” (OSiR), który jest samorządowym zakładem budżetowym, realizującym „zadania własne gminy w zakresie upowszechniania kultury fizycznej i sportu poprzez: popularyzację walorów rekreacji ruchowej, organizowanie zawodów, imprez sportowo-rekreacyjnych, współdziałanie ze stowarzyszeniami sportowymi i szkołami oraz utrzymywanie i udostępnianie bazy sportowo-rekreacyjnej. OSiR zarządza niżej wymienionymi obiektami takimi jak: pływalnia; hala sportowa; stadion miejski; boisko syntetyczne; korty tenisowe oraz marina położona w Basenie Północnym.

Pływalnia - obiekt został oddany do użytku w 1988 roku. W skład pływalni wchodzi dwie niecki; duża o wymiarach 25m x 11m i mała 10m x 4,5. Obiekt jest ogólnodostępny przez 15 godzin dziennie, przez siedem dni w tygodniu. W godzinach przedpołudniowych wykorzystywany głównie przez szkoły podstawowe i gimnazja z terenu Miasta w ramach prowadzonych zajęć wychowania fizycznego. W godzinach popołudniowych pływalnia wykorzystywana jest przez osoby prywatne, kontrahentów prowadzących zajęcia z zakresu zabaw w wodzie, nauki i doskonalenia pływania, dzieci i młodzieży. Maksymalne dopuszczalne obłożenie dla dużej niecki to 40 osób/1h, dla małej niecki 15 osób/1h. Z obiektu korzystało 50.017 osób w 2011r., a w 2010r. – 52.224 osób. Średni wskaźnik dziennego wykorzystania obiektu wynosi ok. 30%.

Pływalnia wymaga przeprowadzenia szeregu inwestycji i remontów m.in. niecki nr 2, solarki okiennej, termomodernizacji, wentylacji oraz instalacji filtrującej wodę w nieckach pływalni.

Hale sportowe - hala sportowa przy ul. Piłsudskiego 9 o wymiarach: 24m x 11,5m x 7,5m z trybuną na 144 miejsca siedzące przystosowana jest do rozgrywek w piłce siatkowej, tenisie stołowym, badmintonie (1 boisko), koszykówce (boisko nie regulaminowe) oraz do sportów walki. W sezonie halowym (wrzesień – maj) z hali korzysta 10 szkół, klubów i stowarzyszeń oraz 8 – 12 grup rekreacyjnych. W zajęciach uczestniczy około 500 osób tygodniowo, a hala zajęta jest średnio przez 180 – 220 godz. miesięcznie. Szacunkowo przyjmuje się, że z hali sportowej korzysta około 21 tys. osób rocznie. Obiekt wymaga przeprowadzenia inwestycji w zakresie dociepleń ścian zewnętrznych, remontu węzła sanitarnego i klatki schodowej wraz ze ścianami areny hali. Hala w chwili obecnej nie spełnia aktualnych oczekiwań i wymagań dla tego typu obiektów sportowych

Hala sportowa przy Gimnazjum Publicznym nr 3 (Norweska 12) jest nowo wybudowanym (oddany do użytku w grudniu 2008 roku) obiektem pełnowymiarowym o wymiarach 25m x 44m pozwalającym na uprawianie wszystkich dyscyplin sportów halowych. Obiekt dostosowany jest do korzystania z niego przez osoby niepełnosprawne. Powierzchnia hali sportowej wynosi 1 209 m². Obiekt posiada trybuny składane 3 rzędowe mogące pomieścić 150 osób z możliwością dostawienia miejsc na płycie boiska. Halę może dzielić kotara na dwa sektory.

Stadion miejski - obiekt oddany do użytkowania w 1966r. Obecnie stadion użytkowany jest wyłącznie przez MKS Flota Świnoujście. Utrzymany jest w stałej gotowości do treningów i meczów piłkarskich. Stadion miejski posiada dwie trybuny z miejscami siedzącymi mogącymi pomieścić 3.070 osób. Aktualnie na trybunie południowej prowadzone są prace związane z jej zadaszeniem oraz budową pawilonu technicznego zgodnie z wytycznymi PZPN. Na podstawie harmonogramów przedkładanych przez MKS Flota w okresie sezonu piłkarskiego na stadionie miejskim przeprowadza się średnio 2 treningi w tygodniu i 1 mecz co 2 tygodnie.

Boisko syntetyczne - boisko przy ul. Matejki 17 zostało oddane do użytku w 2005r. Obiekt dysponuje płytą syntetyczną o wymiarach 105m/70 m, z oświetleniem i trybuną na 700 miejsc siedzących. Boisko posiada szatnie z sanitariatami, jest ogólnodostępne za odpłatnością przez siedem dni w tygodniu, zarówno dla potrzeb MKS Flota, jak i szkół, grup zorganizowanych, oraz osób prywatnych. Roczne wykorzystanie obiektu wynosi 1.780,5h.

Korty tenisowe - w skład kortów tenisowych wchodzi oddana w 2007r. hala tenisowa z dwoma kortami wraz z szatniami i natryskami oraz cztery otwarte korty ziemne z oświetleniem. Z hali tenisowej można korzystać codziennie. Jest ona ogólnodostępna za odpłatnością dla grup zorganizowanych, szkółek tenisowych oraz osób indywidualnych. Korty ziemne funkcjonują wyłącznie w miesiącach maj-wrzesień. W 2011r. halę tenisową użytkowano przez 3.405h w roku, a korty ziemne przez 801,5h w roku. Ze względu na podłoże i brak odwodnienia dochodzi często do zalewania płyty.

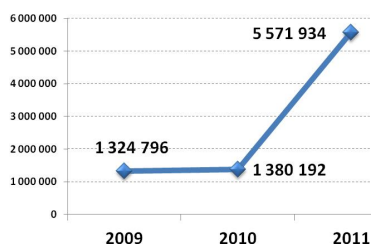

Wnioski:

Obiekty sportowe powszechnego użytku np. pływalnia lub hala sportowa są w złym stanie technicznym. Alternatywą jest kapitalny remont i doprowadzenie tych obiektów do standardów aktualnie obowiązujących albo budowa nowych obiektów.

Pozostałe obiekty sportowe są systematycznie remontowane. Jednak ich wiek ma wpływ na stan techniczny, wyposażenie i nieodpowiedni standard do dzisiejszych oczekiwań i wymagań.

Przy ogólnodostępnych obiektach sportowych brak jest zaplecza socjalnego, hotelowego itp., pozwalającego na pełne i komercyjne ich wykorzystanie.

Rysunek 25 - Wydatki w zł na ochronę zdrowia w latach 2009-2011.

Opracowanie własne

Przyszkolne obiekty sportowe - na terenie Miasta znajduje się 12 placówek szkolnych, które dysponują obiektami sportowymi w postaci boisk i sal gimnastycznych. Sale gimnastyczne posiada 11 z nich, 8 dysponuje boiskami przyszkolnymi, a 7 szkół posiada inne pomieszczenia służące rekreacji dzieci i młodzieży. Dwie szkoły na terenie Świnoujścia nie posiadają żadnego obiektu sportowego. Oceniając stan techniczny przyszkolnych sal gimnastycznych, cztery obiekty znajdują się w stanie bardzo dobrym (SP2, ZS-P, GP3 i ZSO); trzy szkoły dysponują salami gimnastycznymi w stanie dobrym (SP1, GP2 i LO); dwie w stanie dopuszczalnym (SP6 i ZSM) i jedna w stanie bardzo złym (ZSP4). W przypadku boisk dwa obiekty zostały w pełni zmodernizowane zapewniając ich wielofunkcyjność i bezpieczeństwo (GP2 – Orlik i SP1). W związku z wcześniejszą decyzją SANEPIDu o wyłączeniu boiska przy Zespole Szkół Publicznych Nr 4 z użytkowania, Miasto podjęło prace modernizacyjne na tym boisku. W 2012 roku zakończony został I etap prac (powstało boisko trawiaste).

Place zabaw i inne obiekty rekreacyjne

Na terenie Miasta znajduje się 19 czynnych ogólnodostępnych placów zabaw dla dzieci i młodzieży. Aktualnie 3 place są w budowie. Do dyspozycji dzieci i młodzieży jest również skate park oraz zestaw przyrządów do ćwiczeń na wolnym powietrzu. Na terenach leśnych wyznaczona jest tzw. „ścieżka zdrowia”.

W kilku obiektach hotelowych i domach wczasowych znajdują się baseny, które udostępniane są komercyjnie mieszkańcom Świnoujścia i turystom odwiedzającym nasze miasto.

6.4. Ochrona zdrowia

Na terenie Miasta działa 11 podmiotów udzielających świadczeń zdrowotnych w ramach umowy zawartej z Narodowym Funduszem Zdrowia (NFZ), w skład których wchodzi: 1 szpital, dodatkowo pełniący nocną i świąteczną opiekę zdrowotną; 1 zakład pielęgnacyjno-opiekuńczy; 6 podmiotów świadczących usługi z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej; 1 hospicjum domowe; 1 zakład pielęgniarstwa środowiskowo-rodzinnego i 1 zakład medycyny szkolnej.

W ramach podpisanych kontraktów z NFZ mieszkańcy Świnoujścia mogą skorzystać z usług 25 poradni i gabinetów specjalistycznych, w których pracuje łącznie 316 lekarzy i pielęgniarek¹⁸.

Główne problemy zdrowotne mieszkańców Świnoujścia to: choroby układu krążenia, choroby nowotworowe, choroby układu oddechowego i trawiennego, zaburzenia psychiczne, zatrucia oraz urazy wynikające z wypadków komunikacyjnych i nieprzestrzegania zasad bezpieczeństwa.

W ramach profilaktyki i promocji zdrowia realizuje się programy takie jak: szczepienia przeciwko grypie, terapia uzależnienia i współuzależnienia od alkoholu, terapia uzależnienia od narkotyków, program terapeutyczno-rehabilitacyjny dla niepełnosprawnych z afa-

¹⁸ Na podstawie Informatora Statystycznego ochrony zdrowia województwa zachodniopomorskiego za 2011 rok

zją i dyzartrią, wsparcie dla rodzin i opiekunów, program profilaktyki cukrzycy oraz poprawa jakości życia chorych onkologicznie i ich rodzin. Łącznie ze wszystkich realizowanych programów zdrowotnych skorzystało w 2012r. 2.649 osób. Na realizację działań związanych z ochroną zdrowia Miasto przeznaczyło w 2009r. kwotę w wysokości 1.324.796 zł, w 2010r. 1.380.192 zł, a w 2011r. 5.571.934 zł – kwota z dotacją na Szpital Miejski. (kwoty nie uwzględniają dotacji na Żłobek Miejski).

6.5 Polityka społeczna

Zadania w sferze polityki społecznej realizowane są przez liczne podmioty takie jak: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie (MOPR), Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Ośrodek dla Osób Pokrzywdzonych Przestępstwem, Wielofunkcyjna Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza, Żłobek Miejski i różnego typu placówki wsparcia dziennego.

Celem działania MOPR jest w szczególności umożliwienie osobom i ich rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych oraz wspieranie ich w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienia im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka.

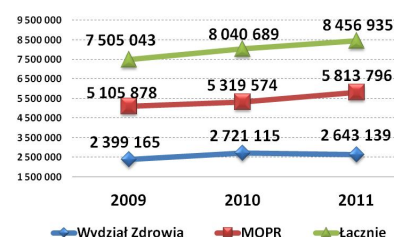
Na podstawie danych z MOPR-u, w latach 2009-2011 w Świńoujściu najczęstszą przyczyną korzystania z pomocy było ubóstwo (2009r. – 667 osób, 2010r. – 751 osób i w 2011r. – 685 osób.) i bezrobocie (2009r. – 509 osób., 2010r. – 577 osób. i w 2011r. – 506 osób). Kolejną, znaczną grupą osób korzystających ze świadczeń pieniężnych pomocy społecznej są osoby niepełnosprawne. Są to często osoby otrzymujące zasiłek stały, a także renciści, których dochody nie wystarczają do zabezpieczenia podstawowych potrzeb życiowych. Średniorocznie z tego typu pomocy korzysta 450 osób.

Miasto w zakresie polityki społecznej realizuje działania związane z:

- Pomocą osobom wymagającym opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności;
- Pomocą osobom bezdomnym;
- Przeciwdziałaniem i zwalczaniem przemocy w rodzinie;
- Zwalczaniem problemów uzależnień;
- Opieką nad dziećmi do lat 3;
- Wsparciem dziecka i rodziny.

W opiece społecznej ważną rolę odgrywa opieka nad dziećmi do trzeciego roku życia. W mieście funkcjonują dwa żłobki – Miejski Żłobek „Kubuś Puchatek”, do którego uczęszczało 150 dzieci w 2012r.; oraz prywatny żłobek „Motylek”, w którym pod opieką w 2012r. było kilkanaścioro dzieci.

Obok świadczeń realizowanych z mocy ustawy o pomocy społecznej, przyznawane są także środki na inne formy wsparcia finansowego osób i rodzin, których dochód nie przekracza określonego progu. Do takich świadczeń należą dodatki mieszkaniowe, świadczenia rodzinne oraz świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Wysokość

Rysunek 26 - Wydatki w zł na pomoc społeczną w latach 2009-2011 realizowane przez Wydział Zdrowia i MOPR.

Opracowanie własne

Wnioski:

Wraz z rozwarstwieniem finansowym społeczeństwa, wydatki na pomoc społeczną z roku na rok będą rosły.

dodatków mieszkaniowych kształtuje się w przedziale od 16 zł do 656 zł na miesiąc i skierowane są głównie do grup społecznych o niskich dochodach. W 2009r. wypłacono 4.465 dodatków mieszkaniowych na łączną kwotę 810.079,64 zł, w 2010r. wypłacono 5.027 dodatków na kwotę 930.135 zł (z dodatków skorzystało 986 rodzin), a w 2011r. wypłacono 5.157 dodatków na kwotę 1.042.284,04 zł (skorzystało 1029 rodzin), co daje w ciągu roku średnią wysokość 181,43 zł na jeden dodatek mieszkaniowy w 2009r., w 2010 – 185,03 zł, a w 2011r. – 202,11 zł.

W celu realizacji działań związanych z pomocą społeczną Miasto przyjęło Strategię Rozwiązania Problemów Społecznych na lata 2008-2015 (uchwała Nr XLVII.397/2008), w której określono misję i politykę społeczną dla Miasta Świnoujście.

Ważną rolę w działaniach związanych z pomocą społeczną odgrywają organizacje pozarządowe, które wspólnie z Miastem realizują zadania publiczne takie jak: działania na rzecz osób niepełnosprawnych; przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym; ekologią i ochroną zwierząt oraz ochroną dziedzictwa przyrodniczego itp.

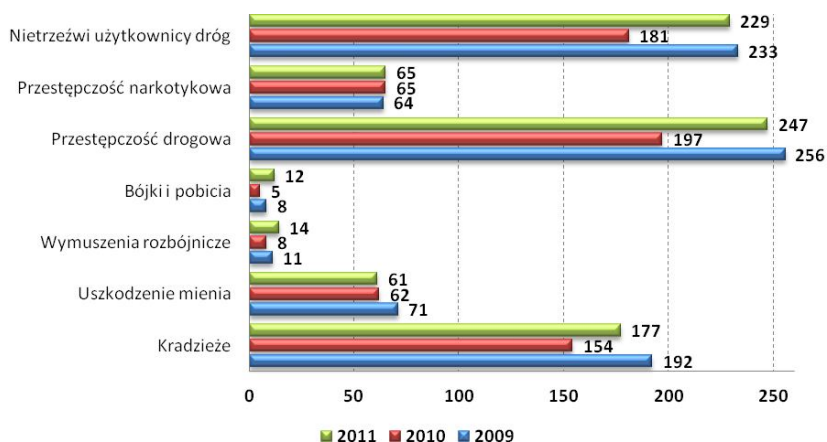
Wsparcie finansowe dla organizacji pozarządowych w 2010r. wyniosło 2.682 tys. zł, a w 2011 3.364 tys. zł.

6.6 Bezpieczeństwo publiczne

6.6.1. Policja

Komenda Miejska Policji w Świnoujściu położona jest w lewo-brzeżnej części miasta. Na podstawie policyjnych statystyk wskaźnik zagrożenia na 10 tys. mieszkańców w Świnoujściu wynosił na koniec 2011 roku 292 przestępstw i wynik ten jest niższy od średniej wojewódzkiej (368,8). Jest to jeden z najniższych wskaźników w skali wszystkich powiatów województwa zachodniopomorskiego.

W 2012 roku liczba interwencji podejmowanych w miejscach publicznych przez funkcjonariuszy KMP na terenie Świnoujścia wyniosła 3 269. Dla porównania w roku 2011 było 5.232 interwencji, w 2010r. – 2.732, a w 2009r. – 1 165.

Rysunek 27 - Wykaz odnotowanych przestępstw kryminalnych przez KMP w Świnoujściu wg kategorii na przestrzeni lat 2009-2011.

Źródło KMP Świnoujście.

W kategorii przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu w 2012r. KMP odnotowała dwa tego typu przestępstwa i w ostatnich latach jest na podobnym poziomie. W kategorii przestępstw kryminalnych w 2011r. odnotowano 798 zająć, w 2010r. – 645, a w 2009r. – 709. Wśród przestępstw kryminalnych najczęściej w 2011r. odnotowano przestępstw drogowych – 247, przestępstw z udziałem nietrzeźwych użytkowników dróg – 229 i kradzieży – 177.

W sezonie letnim nasila się ilość kradzieży, szczególnie w rejonie promenady.

Monitoring miejski jest bardzo ważnym narzędziem analitycznym do ustalania przebiegu zdarzeń w przypadku zaistnienia przestępstw i naruszeń porządku publicznego. Centrum monitoringu miejskiego znajduje się w siedzibie Komendy Miejskiej Policji. Jednakże, z uwagi na fakt dużego obciążenia innymi czynnościami służbowymi, funkcjonariusze pełniący służbę na stanowisku kierowania nie mają możliwości stałego podglądu rejestrowanego obrazu i wykorzystania monitoringu w pełnym zakresie.

W 2012r. na pokrycie niezbędnych wydatków bieżących Policji, Miasto przekazało dotację celową w wysokości 127 tys. zł.

6.6.2. Ochrona przeciwpożarowa

Na terenie Miasta ochrona przeciwpożarowa zapewniana jest przez jedną jednostkę Komendy Miejskiej PSP, dwie jednostki Ratowniczo-Gaśnicze, dwie jednostki OSP w Przytorze i Karsiborze, dwie jednostki Wojskowych Jednostek Ochrony Ppoż, jedną jednostkę w postaci statku portowej służby pożarniczej "Strażak 25" i jeden statek przeciwolejewy Czesław II. Łącznie w Świnoujściu zatrudnionych jest 62 strażaków. W skład wyposażenia technicznego Komendy Miejskiej PSP wchodzi pięć pojazdów gaśniczych i osiem samochodów specjalnych, których wiek wynoszący 8,5 lat określa się jako średnio zaawansowany. W przypadku samochodów gaśniczych wodnopianowych wiek pojazdów w KM PSP wynosi 13,8 lat. Norma czasowa dla tego typu pojazdów wynosi 10 lat.

W 2012r. zanotowano na terenie Świnoujścia 624 zdarzenia z czego 348 interwencji dotyczyło pożarów (55,7%), 241 wezwań przypadało na inne miejscowe zagrożenia (38,6%), a 35 stanowiły fałszywe alarmy (5,6%). Porównując analogicznie ilość zdarzeń z 2011r., zanotowano ogólny spadek interwencji o 30,5%, wzrost pożarów o 9,7%, przy czym spadła o 44,7% ilość miejscowych zagrożeń i o 14,7% ilość fałszywych alarmów. Odnoszony spadek w zakresie miejscowych zagrożeń dotyczył głównie zdarzeń związanych z lokalnymi podtopieniami.

Siły i środki OSP w 2012r. wyjeżdżały do 16 pożarów i 8 miejscowych zagrożeń. Ich działania ograniczają się głównie do gaszenia pożarów traw, lasów i usuwania miejscowego zagrożenia w postaci lokalnych podtopień oraz powalonych drzew.

Na podstawie statystyk w 98,7% przypadków, jednostki Straży Pożarnej docierają na miejsce zdarzenia przed upływem 15 min od zgłoszenia, a w 71,3% przypadków przed upływem 5 min. Łączny czas wszystkich akcji ratowniczo-gaśniczych na terenie Świnoujścia

Wnioski:

W Mieście zauważa się poprawę bezpieczeństwa.

Istniejący monitoring miejski ze względu na braki kadrowe w Policji i Straży Miejskiej jest wykorzystywany w niepełnym zakresie.

Rozwój i rozbudowa systemu monitoringu powinna wynikać z konieczności podniesienia bezpieczeństwa mieszkańców i możliwości jego wykorzystania.

w 2012r. wyniósł 399,8h i w stosunku do roku 2011 zmniejszył się o 27,2%.

W ocenie Straży Pożarnej niekorzystnym czynnikiem mającym wpływ na zabezpieczenie operacyjne Miasta jest brak stałej przeprawy pomiędzy wyspami Wolin i Uznam. Kolejnym niekorzystnym czynnikiem jest fakt, że około połowa z 62 funkcjonariuszy KM PSP zamieszkuje poza granicami powiatu co w znaczny sposób wydłuża czas przybycia ich do jednostki w chwili ogłoszenia stanów podwyższonej gotowości operacyjnej.

6.6.3. Straż Miejska

Do głównych zadań Straży Miejskiej należy m.in. ochrona porządku publicznego wynikająca z ustaw i aktów prawa miejskiego (kontrola i przestrzeganie ustawy w sprawie sprzedaży i używania środków pirotechnicznych itp.) oraz w zakresie prewencji (kontrola drogowa i bezpieczeństwo na drogach; kontrola parków, skwerów i innych miejsc narażonych na popełnienie przestępstw i wykroczeń nieletnich oraz pod względem spożywania alkoholu w miejscach publicznych; kontrola przestrzegania przepisów porządkowych i prawidłowości handlu na terenie targowisk; działania wynikające z posiadania psów). Ponadto działania Straży Miejskiej skierowane są na: „akcja zima”, „bezdomy”, „posesja”, „działka”, „czysty chodnik” i „bezpieczne ferie, wakacje”. Dodatkowo realizowane są programy profilaktyczne dla dzieci przedszkolnych dotyczące kreowania właściwych postaw i zachowań dzieci, przestrzegania przepisów prawnych i porządkowych.

W 2011r. Straż Miejska odnotowała łącznie 3.706 zajęć (w 2010r. – 6.769 zajęć), z czego 2.252 to pouczenia, zwrócenia uwagi, ostrzeżenia lub zastosowanie innego środka oddziaływania wychowawczego (w 2010r. – 4.646), 1.309 nałożonych mandatów (w 2010r. – 1.790) i 145 skierowanych wniosków do sądu (w 2010r. – 333).

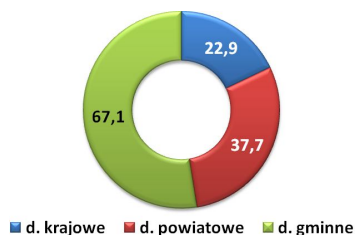
7. INFRASTRUKTURA KOMUNALNA

7.1. Drogi

Zarządcą wszystkich dróg publicznych w Mieście Świnoujście jest Prezydent Miasta. Sieć dróg publicznych zlokalizowanych na terenie miasta wynosi łącznie 127,7 km i obejmuje 22,9 km dróg krajowych, 37,7 km dróg powiatowych i 67,1 km dróg gminnych. W pasach dróg publicznych znajduje się 22,3 km ścieżek rowerowych.

W pasach dróg publicznych i obszarach przyległych zarządzanych przez Miasto Świnoujście zlokalizowanych jest 4896 miejsc postojowych.

Główne połączenie drogowe Świnoujścia z krajem zapewnia droga krajowa nr 3 położona na wyspie Wolin. Jest to szlak międzyna-

Rysunek 28 - Struktura dróg na terenie Miasta w km.

Opracowanie własne

rodowy oznaczony numerem E65, przebiegający z południa Europy i przez Polskę Zachodnią do krajów Europy Północnej. Uzupełnieniem sieci drogowej na wyspie Wolin są: droga krajowa nr 93 łącząca przeprawę promową Centrum z drogą krajową nr 3 oraz drogi powiatowe łączące przeprawę promową Warszów z drogą krajową nr 3, a także drogi powiatowe dojazdowe do terenów portowych i dzielnic mieszkalnych (Warszów, Przytór – Łunowo, Ognica i Karsibór) i drogi gminne.

Na wyspie Karsibór główny ciąg komunikacyjny stanowi droga powiatowa (ul. 1. Maja). Pozostałe drogi na wyspie Karsibór mają status dróg gminnych.

Głównym układem komunikacyjnym na wyspie Uznam jest droga krajowa nr 93 łącząca przeprawę promową Centrum z pozostałą częścią miasta oraz z drogą nr 110 przez przejście graniczne Garz, a także drogi powiatowe: ul. Grunwaldzka, 11 Listopada i Wojska Polskiego łączące drogę krajową nr 93 z nadmorską drogą nr 111 przez przejście graniczne Ahlbeck. Uzupełnieniem sieci drogowej na wyspie Uznam są pozostałe drogi powiatowe łączące główny układ komunikacyjny z dzielnicami mieszkalnymi oraz drogi gminne.

Połączenie wyspy Uznam z wyspą Wolin zapewniają dwie przeprawy promowe: jedna zlokalizowana w centralnej części miasta tzw. „Przeprawa Warszów”, a druga zlokalizowana w ciągu drogi krajowej nr 93 na południowym krańcu miasta tzw. „Przeprawa Centrum”. Przeprawa Warszów, przeznaczona głównie do obsługi ruchu lokalnego mieszkańców, odbywa się jednostkami promowymi zabierającymi ok. 35 pojazdów o masie całkowitej do 3,0t. Przeprawa Centrum, przeznaczona dla wszystkich pojazdów bez ograniczeń, odbywa się jednostkami promowymi zabierającymi średnio ok. 70 pojazdów.

Połączenie wyspy Wolin z wyspą Karsibór zapewnia przeprawa mostowa (Most Piastowski o dł. 407m) znajdująca się w ciągu drogi powiatowej – ul. Mostowej.

Natężenie ruchu na drogach publicznych w Świnoujściu przez 10 miesięcy w roku jest na podobnym poziomie. Natomiast w okresie 2 miesięcy letnich (lipiec i sierpień) znacznie wzrasta. W centralnych częściach miasta o około 10 - 20%, na drodze krajowej nr 3 o 20 - 30% i o 35 - 40% w Dzielnicy Nadmorskiej. Ruch na drogach dojazdowych od granicy niemieckiej rośnie w sezonie letnim ponad dwukrotnie. Najwyższe natężenie ruchu w sezonie letnim odnotowuje się na drodze dojazdowej od strony Ahlbeck (10.124 pojazdów na dobę), skrzyżowaniu ulicy 11 Listopada z ulicą Matejki (13.218 pojazdów na dobę), na skrzyżowaniu ulicy Grunwaldzkiej z ulicą Nowokarsiborską (10.122 pojazdów na dobę) i skrzyżowaniu ulicy Grunwaldzkiej z ulicami Wilków Morskich i Steyera (10 781 pojazdów na dobę). Stosunkowo niskie natężenie ruchu w sezonie letnim odnotowuje się na drodze krajowej nr 93 (ul. Grunwaldzka) od strony Garz (2.025 pojazdów na dobę).

Ilość wypadków na drogach utrzymuje się od kilku lat na podobnym poziomie i w 2012 roku wyniosła 18 zdarzeń (2010 - 21, 2011 - 17). Zmniejszyła się do zera w 2012 roku ilość ofiar śmiertelnych w wypadkach na terenie miasta. Stan techniczny dróg był szczegółowo oceniany w 2007 roku a w grudniu 2012 podpisana została umowa na wykonanie przeglądu pięcioletniego dróg publicznych i ich wyposaże-

Wnioski:

Dla prawidłowego i zrównoważonego rozwoju Miasta niezbędne jest usprawnienie połączenia komunikacyjnego między wyspami Uznam i Wolin poprzez budowę stałej przeprawy tunelowej lub mostowej.

Rozwój usług portowych pociąga za sobą wzrost natężenia ruchu w transporcie drogowym. Dla bezpiecznego i przyjaznego dostępu do terenów portowych niezbędny jest rozwój układu drogowego.

Wzrastający ruch turystyczny od strony Niemiec wymaga zmodernizowania połączeń drogowych stanowiących dojazd do przejść granicznych Garz i Ahlbeck, oraz rozbudowy sieci ścieżek rowerowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą.

Usprawnienie ruchu drogowego w Mieście wymaga zakończenia przebudowy centralnego układu komunikacyjnego, budowy systemów parkingów oraz systematyczne modernizowanie dróg niższej kategorii.

nia. Termin zakończenia przeglądu to koniec marca br. Według raportu z 2007 roku w stanie dobrym było 75% jezdni na drogach krajowych, 78% chodników i 100% ścieżek rowerowych. Na drogach powiatowych w dobrym stanie było 37% jezdni, 54% chodników

i 100% ścieżek rowerowych. Natomiast na drogach gminnych w dobrym stanie technicznym było 21% jezdni, 40% chodników i 81% ścieżek rowerowych. W Świnoujściu zarejestrowanych jest ponad

22.000 pojazdów różnych typów, w tym ponad 15.000 samochodów osobowych

7.2. Mieszkania

Według danych z Narodowego Spisu Powszechnego 2011 na koniec 2011 roku w Świnoujściu jest 2.892 budynków mieszkalnych, w których łącznie znajduje się 19.800 mieszkań. Przeciętna powierzchnia mieszkania wynosi 60,1 m². Na jedno mieszkanie przypada średnio 3,53 izby, w którym zamieszkiwało średnio 2,22 osób (w kraju wg spisu powszechnego średnio na jedno mieszkanie przypada 2,55 osób).

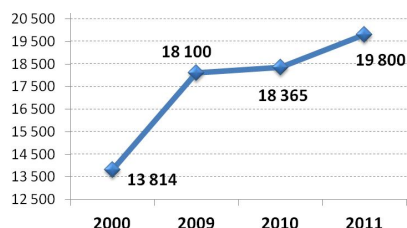
W 2009 roku wg danych GUS, 52,8% mieszkań stanowiło własność prywatną, 33,7% własność spółdzielni, 8% własność komunalną, 5.1% własność skarbu państwa i około 0,4% mieszkań stanowi własność inną nie wymienioną wyżej. Większość zasobu mieszkaniowego Miasta posiada instalację wod-kan i gazową. W złym stanie technicznym są budynki w tzw. starej substancji mieszkaniowej powstałe przed 1945 rokiem. Większości stanowią one własność komunalną lub prywatną.

Rynek inwestorów budownictwa mieszkaniowego w Świnoujściu tworzą: inwestorzy prywatni, 13 developerów i Gmina Miasto Świnoujście. Największa spółdzielnia mieszkaniowa w Świnoujściu SMLW "Słowianin" ostatni budynek mieszkalny wybudowała w 1997 roku.

Na rynku występuje duże nasycenie w mieszkania wybudowane przez podmioty prywatne, które powinny zaspokoić potrzeby mieszkaniowe osób dobrze sytuowanych. Niemniej w planach zagospodarowania przestrzennego należy uwzględniać tereny pod rozwój budownictwa mieszkaniowego, gdyż nadal istnieją niezaspokojone potrzeb mieszkaniowe gospodarstw o niskich i średnich dochodach. Nadal będzie występował pewien popyt na budowę lokali wykorzystywanych przez turystów i osoby korzystające z usług leczniczych.

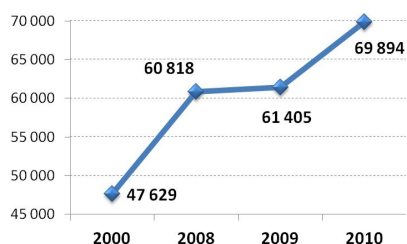
Brakuje natomiast mieszkań o mniejszym metrażu niż przeciętny i mieszkań tanich w utrzymaniu, a przeznaczonych dla gospodarstw domowych o niskich dochodach, których nie stać na kupno własnego mieszkania i nie stać na wynajem mieszkania na wolnym rynku. Szacuje się, że brakuje 335 mieszkań o niskich kosztach utrzymania przeznaczonych dla gospodarstw domowych o niskich dochodach.

W 2012r. opracowano politykę mieszkaniową Miasta na lata 2012-2017 oraz Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta na lata 2012 – 2017.

Rysunek 29 - Zasoby mieszkaniowe – ilość mieszkań w latach 2000-2011.

Źródło: GUS

Rysunek 30 - Zasoby mieszkaniowe – ilość izb w latach 2000-2010.

Źródło: GUS

Wnioski:

Miasto ma zarezerwowane w planach miejscowych tereny pod budownictwo mieszkaniowe (jedno i wielorodzinne).

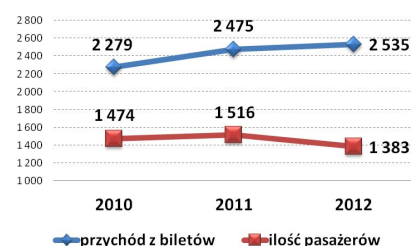
Zakłada się, że w latach 2013-2020 powinno zostać wybudowanych 335 mieszkań dla gospodarstw domowych o niskich dochodach.

7.3. Transport zbiorowy

Podmioty realizujące zadania gminy w zakresie transportu publicznego to: - Komunikacja Autobusowa Sp. z o.o. (KA) ze 100% udziałem miasta, wykonująca przewozy na terenie miasta taborem autobusowym oraz Żegluga Świnoujście - jednostka budżetowa, do której zadań należy przewóz osób i samochodów promami przez Świnę na dwóch drogowych przeprawach promowych „Warszów” i „Centrum”.

W Świnoujściu funkcjonuje 10 linii autobusowych, których łączna długość wynosi 102,1 km oraz linia europejska (EUROPE LINE) łącząca Świnoujście z przygranicznymi miejscowościami po stronie niemieckiej. Na wyspie Uznam funkcjonuje pięć linii komunikacji miejskiej, cztery na wyspie Wolin, z czego jedna obsługuje połączenie do Międzyzdrojów oraz jedno na wyspę Karsibór. Średni wiek taboru autobusowego wynosi 9,7 lat. Na obniżenie wieku taboru miał wpływ zakup w 2010 roku 10 sztuk autobusów Solaris Urbino 12. Ogółem w dyspozycji K.A. Sp z o.o. znajduje się 21 autobusów, z czego 4 sztuki autobusów MAN EL 202 z 2007 roku, 5 sztuk MAN NL 202 z 2005 roku i 2 autobusy Jelcz i Autosan z lat dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku. W 2012 roku oddano do użytku zajezdnię autobusową przy ul. Karsiborskiej, uruchamiając dodatkowo Okręgową Stację Kontroli Pojazdów oraz myjnię mechaniczną i ręczną. W 2012 dokonano oceny ruchu pasażerskiego na terenie miasta. Pozwoli ona na opracowanie nowej mapy tras komunikacji miejskiej oraz na podniesienie efektywności wykorzystania miejskiego taboru i poziom świadczonych usług K.A. Sp. z o.o.

Żegluga Świnoujska ma do dyspozycji 8 promów osobowo – samochodowych, w tym 4 promy typu „Bielik” wybudowane w latach 1998 – 99 i 4 promy samochodowe typu „Karsibór” wybudowane w latach 1978 - 79. Zgodnie z obowiązującymi przepisami Miasto w celu pozyskania dofinansowania z budżetu państwa na utrzymanie przepraw promowych przeprowadza corocznie w terminach uzgodnionych z Ministerstwem Transportu badania natężenia ruchu na promach typu „Bielki” i „Karsibór”. Na podstawie przeprowadzonych pomiarów w 2012 roku średniodobowe natężenie ruchu na przeprawie „Karsibór” wyniosło 2.650 pojazdów, natomiast w dniu 12.07.2012 promy „Karsibór” przewiozły 4.429 pojazdów. Średniodobowo promy typu „Bielik” przewiozły 3.165 pojazdów, a w dniu 22.07.2012 przewiozły 3.818 pojazdów. Według corocznych badań przeprowadzonych na zlecenie miasta w 2005 roku, średnio dobowe natężenie ruchu na przeprawach wynosi: na przeprawie z promami typu „Karsibór” 2.361 pojazdów na dobę, a na przeprawie promami typu „Bielik” 3.407 pojazdów na dobę. Otrzymywana od lat subwencja z rezerwy subwencji ogólnej jest w chwili obecnej niewystarczająca i powoduje konieczność dopłat z budżetu Miasta. Wydatki Żeglugi Świnoujskiej wynosiły w latach 2008 – 24.280 tys. zł, w 2011 – 27.966 tys. zł (w tym 147 tys. zł stanowiły koszty remontów zewnętrznych). W 2012 koszt utrzymania Żeglugi Świnoujście wyniósł 40.684 tys. zł, z tego 27.537 tys. zł to koszty bieżącego utrzymania Żeglugi i 13.146 tys. zł to koszt remontu promu typu „Karsibór”. Miasto w 2012r. na utrzymanie Żeglugi otrzymała 22 mln zł z subwencji z budżetu państwa oraz 50% subwencji na przeznaczonej na pokrycie kosztów

Rysunek 31 - Ilość przewiezionych pasażerów oraz przychody z biletów w latach 2010-2012. Dane w tys.

Źródło: Komunikacja Autobusowa

Wnioski:

Komunikacja Autobusowa S.A. posiada nowoczesną bazę (zajezdnię) i w miarę nowoczesny tabor samochodowy. Należy dążyć do dywersyfikacji świadczonych usług przez K.A.

Przeprawy promowe są podstawowym środkiem komunikacji między wyspami Uznam i Wolin i niezbędne jest ich utrzymywanie na odpowiednim poziomie do czasu wykonania stałego połączenia. Pilne potrzeby remontowe (zwłaszcza jednostek promowych) zachodzą na przeprawie „Centrum”.

Życie mieszkańców Miasta uzależnione od funkcjonowania przepraw promowych.

remont promu „Karsibór”. Do wyremontowania pozostają trzy promy, których koszt szacuje się na ok 15 mln za jeden prom. Należy przy tym podkreślić, że promy są całkowicie wyeksploatowane i powinny zostać zastąpione nowymi jednostkami. Jest to jeden z wariantów Rozpatrywanych w dyskusjach na temat stałego połączenia pomiędzy wyspami Wolin i Uznam.

Połączenia krajowe i zagraniczne ze Świnoujściem w ramach transportu pasażerskiego - zbiorowego (nie miejskiego) realizowane są przez PKS, PKP, UBB oraz firmy Emilbus i Jomsborg.

7.4. Gospodarka odpadami

Na terenie miasta Świnoujście funkcjonuje zorganizowany system gromadzenia i odbioru odpadów komunalnych. Usługi w zakresie odbioru i wywozu odpadów komunalnych świadczą obecnie następujące firmy: REMONDIS Szczecin Sp. z o. o. Oddział w Świnoujściu, SITA JANTRA Sp. z o. o. Szczecin, Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania Sp. z o. o. Szczecin. Łączna ilość odpadów odebranych w gminie w 2011 roku wyniosła 41.442 Mg (ton), z tego 19.062,64 Mg stanowiły odpady niesegregowane. Dla porównania w 2010 roku odebrano 18.173,87 Mg odpadów niesegregowanych. Łączna ilość odpadów składowanych w 2011 roku na składowisku w Świnoujściu to 20.572,9 Mg¹⁹. Szczegółowe zasady selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych określa Miasto w Regulaminie Utrzymania Czystości i Porządku. Zastosowanie ma w tym przypadku system kontenerowy, pojemnikowy i workowy. W okresie lat 2010 i 2011 zmalała ilość odpadów kuchennych ulegających biodegradacji z 242 Mg do 224 Mg oraz odpadów z betonu i gruzu 7.946 Mg do 7.801 Mg, natomiast wzrosła ilość odpadów we wszystkich innych pozycjach zbiórki selektywnej. Na terenie miasta Świnoujście znajduje się jedno składowisko odpadów Przytór – Ognica, na którym prowadzone są prace przygotowujące do jego zamknięcia i rekultywacji. Składowisko eksploatuje w dniu dzisiejszym Celowy Związek Gmin R XXI w Nowogardzie, do którego miasto przystąpiło w 2008 roku. Dla potrzeb Celowego Związku Gmin (CZG) przygotowano ocenę planu gospodarki miasta ze wskazaniem kierunków i usprawnień w tym zakresie²⁰. Celem związku jest prowadzenie wspólnej polityki w zakresie gospodarki odpadami. W styczniu 2012r. na podstawie uchwały Zarządu CZG R XXI w Słajsinie (Gmina Nowogard) rozpoczęto budowę Regionalnego Zakładu Gospodarki Odpadami. Inwestycją pomocniczą jest między innymi stacja przeładunkowa w Świnoujściu.

Inwentaryzacja wyrobów azbestowych wykazała, że na terenie Świnoujścia wbudowanych jest łącznie 40.294 m² azbestu, co daje masę około 614 ton oraz 65 ton rur i złączy azbestowo - cementowych w ulicy Matejki należących do Spółdzielni „Słowianin” i 15,7 km rur

Wnioski:

Gospodarka odpadami ulega stałej poprawie, co można zaobserwować we wzroście odpadów zbieranych w sposób selektywny. Przystąpienie Świnoujścia do Celowego Związku Gmin otwiera nowe możliwości w tym zakresie. Do podstawowych kierunków zmian zaliczyć należy: konieczność osiągnięcia poziomu ograniczania składowania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji określonego w dyrektywach Unii Europejskiej, odzysk surowców wtórnych i kompostowanie, stabilizacja odpadów ulegających biodegradacji oraz ograniczenie odpadów unieszkodliwianych przez składowanie. Działania te w konsekwencji będą poprawiać jakość życia mieszkańców.

¹⁹ Zob. Plan Gospodarki Odpadami Dla Celowego Związku Gminnego CZG R XXI z siedzibą w Nowogardzie na lata 2009 – 2012 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2013 - 2018, AK NOWA - Odolanów S p z o.o. Nowogard, listopad 2009.

²⁰ Zob. Zmiany Systemu Gospodarki Odpadami w oparciu o przepisy znowelizowanej ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, Urząd Miasta Świnoujście, czerwiec 2012.

i złączy azbestowo — cementowych należących do ZWiK, a położonych w dzielnicy Przytór. W przeliczeniu na jednego mieszkańca przypada 1,02 m² wyrobów zawierających azbest. Wielkość ta jest niższa od średniej krajowej (33,33 m²). Opracowany przez Adler Consulting na zlecenie miasta program usuwania wyrobów zawierających azbest przewiduje całkowite usunięcie azbestu z terenu miasta do roku 2032.

Po zmianie ustawy o Utrzymaniu czystości i porządku w gminach od 01.07.2013r. Miasto staje się właścicielem odpadów komunalnych.

7.5. Infrastruktura energetyczna

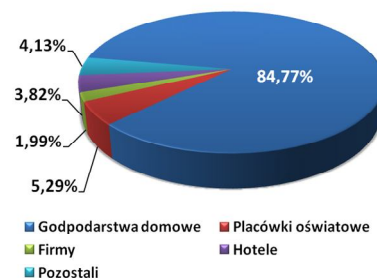
Dla oceny gospodarki energetycznej miasta Świnoujście istotne są następujące czynniki: ciepło, energia elektryczna, gaz i energia odnawialna. Miasto w chwili obecnej przystąpiło do sporządzenia aktualizacji projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla gminy miasto Świnoujście.

Miejski system ciepłowniczy eksploatowany jest przez Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o. o. (PEC). Część zabudowy mieszkalno - usługowej podłączona jest do centralnej sieci ciepłowniczey. Część potrzeb miasta pokrywana jest z wykorzystaniem indywidualnych rozwiązań grzewczych. W 2011 roku produkcja ciepła wyniosła: 517.530 GJ, natomiast sprzedaż 461 418 GJ. Od 2006 roku sprzedaż ciepła ustabilizowała się na poziomie 480 - 500 tys. GJ rocznie. Na cele mieszkaniowe przeznaczono się średnio około 84,8% ogółu wytworzonego ciepła. W prawobrzeżnej części Miasta - Warszów, Przytór, Łunowo i Karsibór funkcjonują indywidualne źródła energii cieplnej.

Miasto Świnoujście (wyspa Wolin i Uznam) zaopatrywane jest w gaz poprzez dwie stacje redukcyjno - pomiarowe I stopnia będące własnością OGP - GAZ SYSTEM SA. W chwili obecnej część Miasta położonej na wyspie Karsibór nie posiada sieci gazowej.

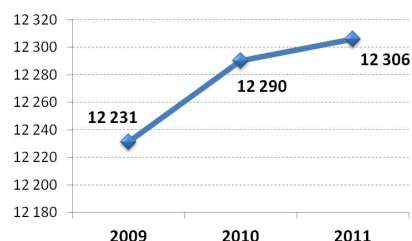
Zużycie gazu na jednego mieszkańca w 2010 roku wyniosło 217,6 m³. Ilość gospodarstw domowych korzystających z gazu systematycznie rośnie. W 2011 roku z gazu korzystało 13.594 gospodarstw domowych, w 2010 – 13.408 i 13.281 w 2009 roku. Zwiększa się ilość mieszkańców ogrzewających mieszkania gazem z 3.619 w 2009 do 3.799 w 2011. Od ostatnich paru lat liczba odbiorców prowadzących działalność gospodarczą utrzymuje się na stałym poziomie i wynosi ona 746 odbiorców. Na terenie Świnoujścia sieć gazową niskiego i średniego ciśnienia oraz stacje gazowe, którymi dystrybuowany jest gaz ziemny wysoko metanowy grupy E, eksploatuje Wielkopolska Spółka Gazownictwa Sp. z o. o. Oddział Zakład Gazowniczy w Szczecinie. Długość gazociągu bez czynnych przyłączy wynosi 9 km. Występujące rezerwy w przepustowości gazowej pozwalają na zwiększenie ilości odbiorców gazu w Mieście w najbliższych latach.

Zużycie energii elektrycznej wyniosło w 2010 roku 764,2 KWh na mieszkańca. Gospodarstwa domowe zużyły 36.172.605 KWh a oświetlenie ulic 1.858.583 KWh przy 3.709 punktach świetlnych. Na terenie miasta znajduje się 229 stacji transformatorowych o łącznej

Rysunek 32 - Struktura i udział odbiorców ciepła sprzedawanego przez PEC w 2011.

Źródło: PEC

Rysunek 33 - Ilość odbiorców gazu w latach 2009-2011.

Źródło: GUS

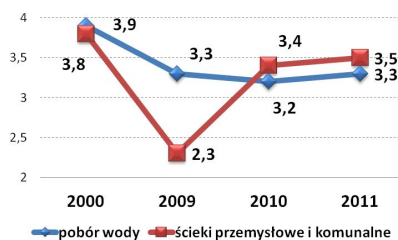
Wnioski:

System ciepłowniczy, energetyczny i dostaw gazu zaspokaja potrzeby miasta i zapewnia bezpieczeństwo mieszkańców do 2030 roku pod warunkiem prowadzenia prac modernizacyjnych i inwestycji o charakterze odtworzeniowym.

Infrastruktura energetyczna zapewnia pełną dostępność mieszkańców do tradycyjnych rodzajów i źródeł energii.

Ze względu na potrzebę ochrony środowiska (zmniejszenie gazów cieplarnianych itp.) należy w bliższej lub dalszej przyszłości upowszechniać nowoczesne formy infrastruktury energetycznej i wykorzystywać niekonwencjonalne źródła pozyskiwania energii.

mocy 68.726 KVA. Długość linii przesyłowych napowietrznych i kablowych 0,4 KV i 15 KV wynosi ogółem 383 km i 145 m.

Rysunek 34 - Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności oraz ilość ścieków przemysłowych i komunalnych (w tym z gmin niemieckich) wymagających odprowadzenia do wód i ziemi w hm³.

Źródło: GUS

Wnioski:

98,4% mieszkańców miasta korzysta z miejskiej sieci wod-kan.

Ze względu na ograniczone zasoby wody słodkiej należy w najbliższej przyszłości zastanowić się nad możliwościami pozyskiwania wody z innych źródeł np. Kodrąbek.

Należy modernizować i budować nową infrastrukturę wodociągową dostosowaną do zwiększających się potrzeb na dostawę wody w szczególności w Dzielnicy Nadmorskiej i na Osiedlu Posejdon.

Stałym problemem jest utrzymanie i zapewnienie odpowiedniej jakości wody w Świnoujściu.

Do skanalizowania pozostała wyspa Karsibór i w najbliższym czasie należy podjąć stosowne działania w tym zakresie.

7.6. Infrastruktura wodno-ściekowa

Dostarczaniem wody w Mieście zajmuje się Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. ze 100% kapitałem Miasta. Zaopatrzenie w wodę w Świnoujściu opiera się na eksploatacji czterech ujęć wody i trzech stacji uzdatniania, które tworzą dwa niezależne systemy zaopatrzenia w wodę pitną dla lewobrzeżnej i prawobrzeżnej części miasta. Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności wyniósł w 2011 roku 3,3 hm³ i utrzymuje się na stałym poziomie od kilku lat (2009 - 3,3 hm³, 2010 - 3,2 hm³). Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. używa głównie zasobów wodnych polskiej części wyspy Uznam oraz zachodniej części Wyspy Wolin. Ze względu na stałą rozbudowę Miasta i przestarzałą infrastrukturę wodociągową w niektórych dzielnicach Miasta występuje czasowy deficyt wody. Jakość wody na terenie Świnoujścia w dużym stopniu zależy od zjawiska przesiąkania wód słonych do warstw wodonośnych. W Świnoujściu 98,4% ogółu mieszkańców korzysta z sieci wodociągowej (dla przykładu powiat koszaliński osiąga wskaźnik na poziomie 83,0%, powiat kamieński - 88,8%, powiat miasto Szczecin - 96,2%²¹).

Na koniec 2012r. Świnoujście posiadało 133,47 km łącznej długości czynnych sieci wodociągowych, w skład której wchodzi magistrale (sieci przesyłowe) o długości 24,8 km i sieci rozdzielcze (bez przyłączy) o długości 108,67 km. Łączna liczba przyłączy do sieci wodociągowej do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania wyniosła 2.822.

Na terenie miasta Świnoujście znajduje się jedna mechaniczno - biologiczna oczyszczalnia ścieków. Oczyszczalnia ścieków jest obiektem nowoczesnym o projektowanej przepustowości 31.400 m³/d. Przepustowość nie jest jednak w pełni wykorzystana, ponieważ trafia do niej obecnie około 10.000 – 14.000 m³ ścieków na dobę. Istniejąca oczyszczalnia została wybudowana przy współpracy ministerstw ochrony środowiska Polski i Niemiec i obsługuje ona obecnie również sąsiednie gminy niemieckie. Udział ścieków z niemieckich gmin stanowi około 27% ogółu ścieków. Łączna długość sieci kanalizacyjnych z przyłączami na koniec 2011 roku wynosiła 154,1 km. Ilość przyłączy kanalizacyjnych do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania na koniec 2012r. wyniosła 1.861.

Objętość ścieków przemysłowych i komunalnych wymagających oczyszczania według GUS wynosiła 3,5 hm³ w 2011 roku i 3,4 hm³ w 2010 roku. Z porównania Świnoujścia z innymi miastami województwa zachodniopomorskiego wynika, że z systemu sieci kanalizacyjnej korzystało w Świnoujściu 93,6% mieszkańców (za wyjątkiem mieszkańców wyspy Karsibór i pojedynczych budynków prawobrzeżnej części miasta). Jedynie powiat miasto Koszalin miało ten wskaźnik wyższy (94,6%). Pozostałe 19 powiatów i miast na prawach powiatów miały

²¹ Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Świnoujście na lata 2012 – 2015 z perspektywą na lata 2016 - 2019, EKOPRECYZJA, Świnoujście 2012.

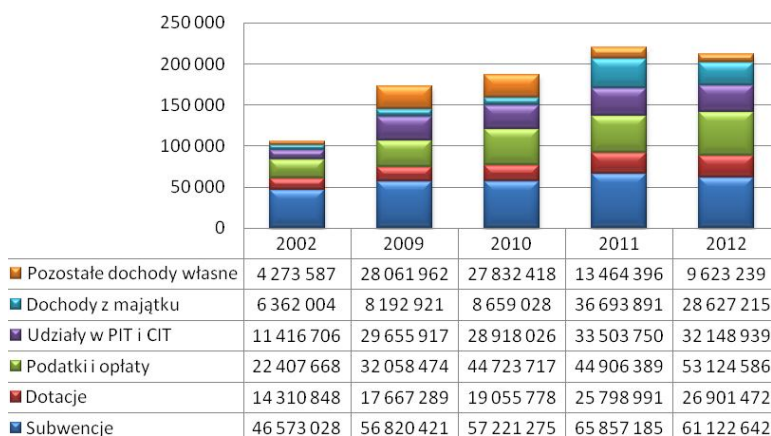
ten wskaźnik niższy. Dla przykładu powiat koszaliński - 49,8%, kamieński - 49,8%, gryficki - 63,5% policki - 78,4% i powiat miasto Szczecin 87,6%.

8. FINANSE PUBLICZNE

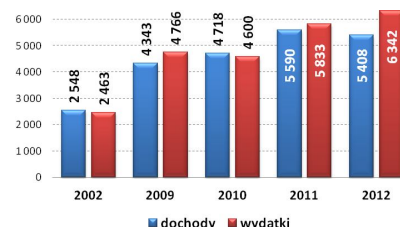
8.1. Finanse i majątek Gminy

Na koniec 2011 roku majątek Miasta wynosił 1.334.908 tys. zł netto i wzrósł w stosunku do 2010 roku o 5%. Średnio na jednego mieszkańca przypada 32.154 zł majątku Miasta. Majątek Świnoujścia stanowią: grunty (719.717 tys. zł); budynki, lokale, obiekty inżynierii lądowej i wodnej (506.795 tys. zł); pozostałe środki trwałe (42.199 tys. zł) oraz inwestycje (66.197 tys. zł).

Polityka finansowa Miasta realizowana jest w oparciu o corocznie uchwalany budżet Miasta, który określa źródła dochodów Świnoujścia oraz kierunki wydatkowania zgromadzonych środków. Miasto posiada Wieloletni Plan Finansowy oraz Wieloletni Plan Inwestycyjny. Wysokość uzyskiwanych dochodów Miasta determinuje jego rozwój. Na koniec 2011 roku dochody /przychody Świnoujścia wyniosły 270.244 tys. zł (w przeliczeniu na jednego mieszkańca 6.509 zł). Na przestrzeni lat 2002 - 2011 budżet Miasta po stronie dochodów/przychodów wzrósł 2,5 krotnie (2002 roku dochody /przychody Miasta wyniosły 108.051 tys. zł, a w 2011 roku – 270.244 tys. zł.) Ze względu na specyficzne położenie Świnoujścia i konieczności utrzymania promowej komunikacji między wyspami (częściowo koszty utrzymania przepraw promowych pokrywane są subwencją), największy udział w dochodach Miasta w 2011 r stanowią: subwencja plus dotacje 41,6%. Dochody lokalne (podatki opłaty lokalne, udziały w PIT i CIT) stanowią 35,6%, dochody z majątku Miasta 16,7% oraz pozostałe dochody stanowią 6,1% dochodów własnych Miasta.

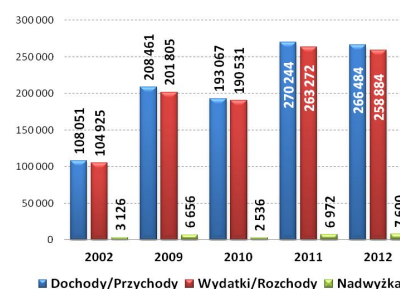

Rysunek 38 - Dochody według źródeł w latach 2002-2012. Opracowanie własne

Rysunek 35 - Budżet Miasta Świnoujście na 1 mieszkańca w zł w latach 2002-2012.

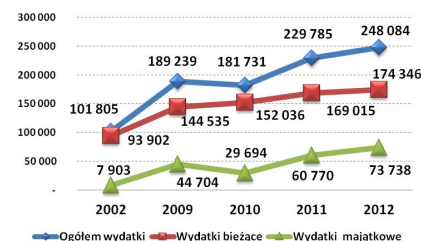
Opracowanie własne

Rysunek 36 - Porównanie dochodów i wydatków budżetowych w latach 2002-2012.

Dane w tys. zł.

Opracowanie własne

Rysunek 37 - Wydatki majątkowe budżetu Miasta Świnoujście w latach 2002-2012.

Dane w tys. zł.

Opracowanie własne

Rysunek 39 - Zadłużenie Miasta Świnoujście w latach 2002-2012.

Opracowanie własne

Wnioski:

W ostatnich latach obserwujemy stały wzrost dochodów i wydatków bieżących, jednak przyrost dochodów jest wyższy od wydatków i generuje nadwyżkę operacyjną.

Wzrost wydatków bieżących w wydatkach ogółem powoduje zmniejszenie środków przeznaczonych na niezbędne inwestycje miejskie.

Ze względu na ograniczone możliwości zaciągania kredytów na realizację miejskich inwestycji należy poszukiwać alternatywnych źródeł ich finansowania np. PPP.

Miasto ponosi wydatki na realizację zadań przypisanych samorządowi terytorialnemu. Wydatki Świnoujścia obejmują wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym niezastrzeżone ustawami na rzecz innych podmiotów. W 2011 roku wydatki / rozchody wyniosły 263.272 tys. zł (średnio na osobę przypada 6.341 zł) i wzrosły w stosunku do 2002 roku o 250,9%. W strukturze wydatków wydatki bieżące stanowią 73,5%, a wydatki majątkowe 26,5%. Największe kwoty z budżetu Miasta wydatkowane są na: sferę komunalną (103.116 tys. zł w tym transport 67.274 tys. zł), sferę społeczną (100.157 tys. zł, w tym oświata i wychowanie 53.693 tys. zł). Wydatki na sferę komunalną i społeczną stanowiły 88% ogółu wydatków, pozostałe 12% wydano na administrację i bezpieczeństwo publiczne.

W przedziale czasowym 2002 -2011 wynik operacyjny budżetu Miasta był dodatni (tylko w 2006 roku odnotowano niewielki deficyt - 1.005 tys. zł), jednakże nie był on wystarczający na pokrycie kosztów realizacji niezbędnych inwestycji potrzebnych do prawidłowego funkcjonowania Miasta, jak i poprawy życia mieszkańców Świnoujścia. Wystąpiła, więc konieczność zaciągania pożyczek i kredytów. W latach 2009-2012 Miasto uruchomiło 5 serii obligacji. Ostatnia seria obligacji zostanie spłacona w 2020 roku. Na przestrzeni lat 2002-2012 wskaźnik zadłużenia wahał się i wynosił: w 2002r. - 46,25%, w 2010 - 25,63%, a w 2012 wzrósł do 53,36% (wskaźnik maksymalny zgodnie z ustawą o finansach publicznych wynosi 60% bez sanacji).

8.2. Fundusze zewnętrzne

Gmina Miasto Świnoujście pozyskuje środki zewnętrzne na realizację swoich zadań ze źródeł unijnych (programy operacyjne na lata 2007-2013) oraz z programów krajowych.

W ramach funduszy unijnych w latach 2010-2012 Miasto korzystało m.in. ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego, PO Kapitał Ludzki, PO Infrastruktura i Środowisko, PO Innowacyjna Gospodarka, PO Europejska Współpraca Terytorialna, PO RYBY - Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013, Programu „Młodzież w działaniu”. Programy krajowe to m.in.: Radosna Szkoła, Małuch, Cyfrowa Szkoła, Program Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Narodowy Program Przebudowy Dróg Lokalnych, Program Budowy Mieszkań Socjalnych i Programu wsparcia mniejszości romskiej.

W 2012 roku gmina Świnoujście realizowała bądź była na etapie rozliczania końcowego 35 projektów z dofinansowaniem zewnętrznym - unijnym lub krajowym.

Najwięcej, bo aż 11 projektów, otrzymało dofinansowanie w ramach RPO WZ. Były to przede wszystkim projekty miejskie dotyczące poprawy stanu infrastruktury drogowej, komunikacji miejskiej, turystycznej oraz rozpoczęto działania rewitalizacyjne obszarów zdegradowanych (rozpoczęto m.in. rewitalizację kamienic przy ul. Hołdu Pruskiego). Wartość projektów wyniosła 60.0960 735,79 zł, natomiast wartość dofinansowania 34.412.380,59 zł. W ramach POIiŚ modernizowano sieć kanalizacyjną. Dzięki współpracy z sąsiednimi gminami niemieckimi wybudowano nowe ciągi pieszo-rowerowe w kierunku

przejścia granicznego w Kamminke i promenady w Heringsdorfie, rozpoczęto budowę edukacyjnego placu zabaw w Parku Zdrojowym. Wsparcie uzyskały polsko-niemieckie imprezy integracyjne. Ze środków EWT Miasto pozyskało równowartość prawie 2 milionów Euro.

W ramach POKL podnoszono poziom kształcenia i wyrównywano szanse uczniów ze świnoujskich szkół podstawowych, przeciwdziałano wykluczeniu dzieci i młodzieży oraz przeprowadzono szereg szkoleń dla osób bezrobotnych. W ramach PO RYBY odnowiono zabytkowy budynek Muzeum Rybołówstwa, rozpoczęto prace melioracyjne w dzielnicy Warszów, zmodernizowane zostaną dwa boiska przyszkolne, a mieszkańcy zyskają nowe tereny rekreacyjne przy ul. Malczewskiego. Wartość projektów wyniosła 11.413.026,77zł, a wsparcie 4.646.806,00 zł. Całkowita wartość projektów realizowanych lub zakończonych w 2012 (w przypadku projektów wieloletnich) wyniosła prawie 95 mln złotych, wartość dofinansowania 54 mln 841 tys. zł

Ponadto na obszarze Świnoujścia realizowane były projekty w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, które były związane pośrednio z funkcjonowaniem miasta, jak na przykład budowa Regionalnego Zakładu Gospodarowania Odpadami w Słajsinie w gminie Nowogard, budowa Zakładu Termicznego Unieszkodliwiania Odpadów dla Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego, przebudowa falochronu wschodniego, przebudowa infrastruktury portowej w południowej części portu w Świnoujściu.

W ramach dofinansowania ze środków krajowych, w wysokości 1.510.259 zł przebudowano ul. Sosnową, stworzono dwa place zabaw przy szkołach podstawowych, dofinansowano zakup wyprawek szkolnych dla dzieci romskich, zakup sprzętu komputerowego dla SP 6. Powstały dwa budynki z mieszkaniami socjalnymi, wyremontowano 2 mieszkania romskie

W latach 2009-2012 w ramach RPO WZ dofinansowanie otrzymało 8 projektów małych lub średnich firm działających na terenie Świnoujścia. Projekty miały na celu podniesienie jakości świadczonych usług i przez to poprawę konkurencyjności tych firm. Do POIG, który jest programem dedykowanym przedsiębiorcom złożono dwa projekty – których celem jest wspomaganie rozwoju przedsiębiorczości.

Przejawem nieco większej aktywności w sięganiu po środki zewnętrzne przez firmy prywatne jest program PO RYBY, gdzie w trzech naborach wartość wnioskowana przekraczała dostępną alokację. Należy jednak pamiętać, że nie są to duże środki – max wartość dofinansowania wynosi 600.000 złotych.

Zrealizowano także kilka projektów szkoleniowych w ramach POKL przeznaczonych dla mikro i małych przedsiębiorców z zakresu języka niemieckiego, poprawy jakości świadczenia usług. Brak danych dot. ilości osób z terenu Świnoujścia, które skorzystały z takiego wsparcia.

Wnioski:

Wsparcie w postaci środków Unii Europejskiej oraz środków z programów krajowych w sposób istotny wpływa na rozwój miasta w różnych obszarach jego funkcjonowania w wymiarze społecznym, gospodarczym i kontaktów międzynarodowych. Konieczność współfinansowania konkretnych projektów dla pozyskania funduszy zewnętrznych mobilizuje gminę do tworzenia budżetu o charakterze zadaniowym nakierowanym na osiąganie konkretnych celów. W najbliższej perspektywie tylko utrzymanie takiej polityki pozwoli na dalsze aktywne pozyskiwanie środków zewnętrznych i rozwój miasta.

9. INWESTYCJE ZEWNĘTRZNE

Z badań przeprowadzonych w 2011 roku przez Instytut Przedsiębiorstwa Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie Szkoły Głównej Handlowej wynika, że Gmina Miasto Świnoujście charakteryzuje się dużą atrakcyjnością inwestycyjną. W obszarze badań charakteryzującym gospodarkę województwa zachodniopomorskiego została ona zaliczona do najwyższej klasy A (najatrakcyjniejsze gminy miejskie) obok Szczecina i Kołobrzegu²². Wysoką atrakcyjność inwestycyjną potwierdzają również rankingi Instytutu Badań nad Gospodarką Rynkową²³. Efektem potwierdzającym wysokie miejsce w rankingach jest realizacja wielu inwestycji w infrastrukturze turystyki, gospodarki morskiej, przemysłu i usług w latach 2009 - 2012 oraz wiele inwestycji rozpoczętych, których realizacja zakończy się w najbliższym okresie. Inwestycje te realizowane są przy zaangażowaniu kapitału polskiego, zagranicznego i środków Unii Europejskiej (przykład Terminal Gazowy LNG). Na uwagę zasługuje również fakt angażowania się w zadania inwestycyjne kapitału lokalnego, czego przykładem jest oddanie do użytku kompleksu hotelowego „Cesarskie Ogrody”, a także obiektów turystycznych położonych przy ul. Sienkiewicza i kwartale ulic Trentowskiego, Słowackiego, Chrobrego i Uzdrowskiej. Natomiast z kapitału zewnętrznego wybudowano takie obiekty turystyczne jak Hotel „Inter Ferie SPA” przy ul. Uzdrowskiej, Hotel Hampton by Hilton oraz apartamenty i mieszkania przy ul. Zdrojowej, Komandorskiej czy Bałtyckiej przeznaczane głównie pod wynajem. Kapitał zewnętrzny i lokalny zaangażował się w budownictwo mieszkaniowe na terenie Miasta, czego efektem jest powstanie osiedla mieszkaniowego „Platan Complex” na około 900 mieszkań, oraz budynków mieszkalnych przy ul. Barlickiego, Grunwaldzkiej, Steyera i Lechickiej. Rewitalizacja budynku mieszkalnego położonego przy ul. Wyb. Władysława IV zdobyła I miejsce w ogólnopolskim konkursie otwartym na modernizację roku 2011 w kategorii „obiekt mieszkalny” organizowanym pod patronatem Głównego Konserwatora Zabytków, MEN, MN i SW.

Wnioski:

W okresie ostatnich kilku lat nastąpił dynamiczny wzrost nakładów na inwestycje o charakterze komercyjnym, co pokazują zmiany w infrastrukturze turystycznej i przemysłowej. Wpływa to na wysoką ocenę Świnoujścia w rankingach atrakcyjności inwestycyjnej i wskazuje na konieczność dalszego utrzymania prowadzonej polityki rozwoju. Należy zwrócić jednak uwagę na fakt ograniczeń w tym zakresie, które wynikają przede wszystkim z położenia Świnoujścia na wyspach (50% powierzchni Gminy i miasta znajduje się pod wodą) i potencjalnie małej powierzchni do zurbanizowania.

W pozostałych obszarach życia gospodarczego Miasta realizowane inwestycje zwiększają moce przerobowe przedsiębiorstw takich jak B&T Construction Sp. z o.o, AKS Holding i FMT czy REMONDIS. Powyższe firmy wybudowały nowe hale produkcyjnych, hale magazynowe warsztaty garaże itd.

W 2013 roku rozpoczną się kolejne inwestycje dotyczące infrastruktury turystycznej a mianowicie: budowa pensjonatu przy ul. Żeromskiego; budowa 6 pensjonatów przy ul. Chrobrego, Słowackiego i Trentowskiego oraz budowa kompleksu „Baltic Park Moło” przy ul. Uzdrowskiej. W centrum miasta przygotowane są tereny pod rozpoczęcie budowy dwóch galerii handlowych.

Nowe inwestycje i kontynuowane w gospodarce morskiej zostały omówione w podrozdziale 5.3.

²² Zob. Atrakcyjność inwestycyjna Regionów, Szkoła Główna Handlowa, Warszawa, październik 2011

²³ Atrakcyjność Inwestycyjna Regionów i Podregionów Polski, Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową, Warszawa 2012.

10. KOMUNIKACJA SPOŁECZNA I POLITYKA INFORMACYJNA

Na terenie Miasta działa ponad 100 różnego typu organizacji pozarządowych, stowarzyszeń i fundacji.. Głównymi obszarami współpracy Miasta z organizacjami pozarządowymi jest: pomoc społeczna; ochrona i promocja zdrowia; działalność na rzecz osób niepełnosprawnych; przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym; podtrzymanie i upowszechnianie tradycji narodowej; działalność na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych; nauka, edukacja, oświata i wychowanie; kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego; wspieranie i upowszechnienie kultury fizycznej; ekologii i ochrony zwierząt oraz dziedzictwa przyrodniczego a także działalność na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społeczeństwami. Współpraca odbywa się w formie pozafinansowej oraz finansowej. W 2011r. ogłosiło 35 otwartych konkursów na zadania publiczne.

Zarejestrowane w Świnoujściu organizacje przeprowadzają, co roku zbiórki publiczne. W poprzednich latach zbierane były między innymi fundusze na leczenie chorych na mukowiscydozę, na zakup książek do Miejskiej Biblioteki Publicznej, na budowę pomnika „Orła Białego” oraz na pomoc bezdomnym zwierzętom. Średnio ilość osób zgłaszanych w zawiadomieniach o zgromadzeniach publicznych wyniosła w roku 2009 – 154 osoby, w 2010r. – 280 osób, a w 2011r. -152 osoby. W mieście prowadzone są systematycznie konsultacje społeczne a w strukturach Urzędu Miasta powołano Biuro do spraw Informacji i Konsultacji Społecznych. Dialog społeczny prowadzony jest poprzez spotkania i seminaria z przedstawicielami biznesu, organizacji zawodowych, organizacji pozarządowych, Radami Osiedli. Badania opinii mieszkańców odbywają się za pomocą ankiet, sond i forum dyskusyjnego na stronach internetowych. Świnoujście należy wśród miast do 50 tys. mieszkańców do miejscowości o najwyższej liczbie mediów. W mieście działają telewizje kablowe / ponad 11 tys. gniazd /, radio internetowe, portale internetowe, wydawany jest tygodnik informujący o bieżących sprawach miasta. Najbardziej aktualne informacje o Świnoujściu są zamieszczane na Miejskim Informatorze Multimedialnym (www.swinoujście.pl). Ukazują się tam informacje dotyczące życia gospodarczego i społecznego, administracji miasta i samorządu lokalnego (Biuletyn Informacji Publicznej) a także aktualne wydarzenia. Miasto Świnoujście, Samorząd Miasta i Prezydent Miasta otrzymują od wielu lat wyróżnienia w wielu rankingach i plebiscytach organizowanych przez media.

Od 2004r. Prezydent Miasta przyznaje wraz z kapitułą statuetkę „Trytona” za wybitne osiągnięcia wpływające na społeczno-kulturalną i gospodarczą aktywizację Miasta, poprawę jego wizerunku, oraz promocję. w trzech kategoriach:

- Gospodarka i przedsiębiorczość;
- Działalność kulturalna, społeczna, edukacja i sport;
- Obiekt Roku.

Wnioski:

Ważną sprawą dla rozwoju Świnoujścia jest zaangażowanie świnoujścian w sprawy Miasta i wykorzystywanie dla celów komunikacji e-narzędzi.

Dodatkowo Prezydent Miasta przyznaje nagrodę specjalną - statuetkę „Trytona” instytucji, osobie lub firmie za wybitne osiągnięcia w danym roku.

Na scenie politycznej miasta działają partie polityczne obecne na arenie ogólnopolskiej, które wykreowały znanych w Świnoujściu liderów. Wśród urodzonych w Świnoujściu obywateli są znani aktorzy, muzycy, sportowcy, działacze polityczni i publicyści.

11. WSPÓŁPRACA KRAJOWA I ZAGRANICZNA

Gmina Świnoujście uczestnicząc w rozwiązywaniu problemów lokalnych i regionalnych jest członkiem między innymi Związku Miast i Gmin Morskich, Stowarzyszenia Związku Portów i przystani Morskich Województwa Zachodniopomorskiego, Inicjatywy Środkowoeuropejskiego Korytarza Transportowego, Lokalnej Grupy Rybackiej Zalewu Szczecińskiego, Świnoujskiej Organizacji Turystycznej, Związku Celowego Gmin wdrażającego nowy system gospodarki odpadami, Partnerstwa dla Transplantologii w Województwie Zachodniopomorskim. Prezydent Miasta Świnoujście jest członkiem Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, członkiem Trójstronnej Komisji ds. Społeczno-Gospodarczych, członkiem Zarządu Związku Miast Polskich.

Współpraca z gminami Międzyzdroje, Wolin, Stepnica oraz powiatami Kamień Pomorski i Goleniów pozwala na realizowanie projektów inwestycyjnych, projektów z obszaru ochrony środowiska i biznesu.

Na życie społeczne i kulturalne Miasta ma wpływ obecność 8 Flotyli Obrony Wybrzeża (8 FOW). 8. Flotylla Obrony Wybrzeża w Świnoujściu jest związkiem taktycznym, którego głównym zadaniem jest obrona polskich obszarów morskich, utrzymanie reżimu operacyjnego w przybrzeżnej strefie obrony oraz udział w obronie wybrzeża morskiego. Siły okrętowe 8. Flotyli stacjonują między innymi w porcie wojennym w Świnoujściu. Od stycznia 2010 roku ORP „Kontraadmirał Xawery Czarnecki” z 8. Flotyli Obrony Wybrzeża został okrętem dowodzenia Stałego Zespołu Obrony Przeciwwminowej NATO. Marynarka Wojenna RP od lat prowadzi szeroką współpracę z organizacjami pozarządowymi i innymi partnerami społecznymi. Współpraca ta realizowana jest na podstawie opracowanego planu wynikającego z decyzji Ministerstwa Obrony Narodowej z 2009 roku. W Marynarce Wojennej funkcjonuje obecnie kilka klubów wojskowych. Ich działalność ukierunkowana jest głównie na rozwój kulturalny kadry, pracowników wojska oraz ich rodzin, a także integrowanie środowiska wojskowego i lokalnej społeczności. Stałymi elementami corocznego kalendarza przedsięwzięć kulturalnych klubów Marynarki Wojennej jest między innymi organizacja konkursów edukacyjnych i artystycznych, wystaw prac malarskich i fotografii, spotkań naukowych, biesiad literackich, koncertów muzycznych a także happeningów artystycznych i plenerów

malarskich. Imprezy kulturalne odbywające się w klubach, mają charakter otwarty, uczestniczy w nich zarówno kadra, pracownicy wojska, ich rodziny, jak i miłośnicy kultury z lokalnych społeczności. W festiwalach i konkursach organizowanych przez kluby biorą udział artyści amatorzy ze środowiska wojskowego, młodzież szkolna, a nawet dzieci w wieku przedszkolnym. Wieloletnią tradycją ceremoniału morskiego jest udział orkiestry wojskowej we wszystkich, ważnych dla marynarzy i społeczeństwa wybrzeża uroczystościach. Muzyków w marynarskich mundurach można zobaczyć wszędzie tam, gdzie dzieje się coś ważnego w mieście i w regionie. Są znani nie tylko wśród marynarzy, lecz także przez lokalne społeczności, kombatantów czy młodzież szkolną.

Miasto realizując współpracę zagraniczną w ramach podpisanym umów z Powiatem Pomorze Przednie – Greifswald (do 2011 r. - Powiat Wschodnie Pomorze Przednie) - od 1998 roku, Gminą Heringsdorf od 2007 r., Nordenham w północno – zachodnich Niemczech - od 1992 roku, Ystad w Szwecji - od 1990 r., oraz Swietłij w Rosji - od 1993 r.

Obszary współpracy obejmują: sferę gospodarczą, planowania przestrzennego, rozwoju komunikacji i gospodarki komunalnej, ochrony środowiska, polityki socjalnej, rozwoju edukacji, turystyki, kultury i sportu. Szczególny nacisk kładzie się na współpracę i wymianę młodzieży szkolnej, integrację mieszkańców oraz rozwój kontaktów między stowarzyszeniami i organizacjami społecznymi.

Od 2008 roku Miasto jest członkiem stowarzyszenia Baltic Sail, do którego należą: Rostock, Sassnitz, Karlskrona, Halmstad, Kłajpeda, Nystad, Gdańsk oraz Świnoujście. Celem tego porozumienia jest powstanie trwałej sieci współpracy w zakresie turystyki morskiej w obszarze morza bałtyckiego i wykreowanie tego obszaru, jako atrakcyjnego dla żeglarzy. Ważnym elementem jest realizacja idei „żeglarstwa dla każdego”, przybliżanie kultury i tradycji morskiej w dostępny i przyjemny sposób.

Miasto Świnoujście wspiera również działania w ramach Parlamentu Młodzieży Czterech Zakątków. W ramach tego projektu młodzież licealna z Polski, Rugii Południowo Wschodniej Szwecji organizuje warsztaty, wyjazdy studyjne uczestniczy we wspólnych projektach. W 2012 roku odbyły się 2 spotkania.

Współpraca w zakresie kultury i sportu obejmuje m.in. współorganizację cyklicznych imprez w tym: Polsko- Niemieckiego Maratonu Świnoujście- Wolgast, Uznamskiego Festiwalu Muzyki. Zespoły muzyczne, taneczne i wokaliści ze Świnoujścia biorą udział w imprezach po niemieckiej stronie.

Wieloletnią współpracą ze swoim odpowiednikiem po niemieckiej stronie może poszczycić się stowarzyszenie Polsko- Niemieckie Forum Kobiet. Celem stowarzyszenia jest rozwijanie kontaktów i współpracy między polskimi i niemieckimi kobietami w rejonie Euroregionu Pomerania i Meklemburgii-Pomorza Przedniego, dążenie do realizacji równych praw kobiet i mężczyzn w życiu społecznym, politycznym i gospodarczym, poznawanie odrębności społeczeństw polskich i niemieckich, ich kultury, tradycji, obyczajów i języka.

Współpraca przygraniczna realizowana jest również przez Zespół Związków ds. Współpracy Międzynarodowej i Związek Socjalny Niemiec z Wolgastu oraz Cech Rzemiosł Różnych ze swoim odpowied-

Wnioski:

Świnoujście działa w wielu organizacjach o charakterze lokalnym i regionalnym. Współpracuje z organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami oraz z miastami partnerskimi.

nikiem po stronie niemieckiej. W ramach współpracy przygranicznej odbywają się wspólne ćwiczenia polskiej i niemieckiej policji, straży pożarnej czy służb medycznych. Wyżej wymienione podmioty organizują wspólnie z partnerem niemieckim wydarzenia kulturalne, wystawy, uroczystości, konferencje i spotkania

SPIS WYKRESÓW

Rysunek 1 - Struktura własnościowa gruntów na terenie Gminy Miasto Świnoujście.....	7
Rysunek 2 - Struktura wolnych terenów do zurbanizowania na podstawie obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.....	9
Rysunek 3 - Liczba ludności w latach 2000-2011.	12
Rysunek 4 - Struktura ludności Świnoujścia wg wieku w latach 2000-2011.....	12
Rysunek 5 - Prognoza liczby ludności Miasta Świnoujście na lata 2012-2020.....	13
Rysunek 6 - Struktura ludności Miasta Świnoujście w latach 2012-2020.	13
Rysunek 7 - Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w latach 2000-2011.....	14
Rysunek 8 - Przeciętne roczne wynagrodzenie brutto w Świnoujściu w latach 2007-2011.	14
Rysunek 9 - Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w Świnoujściu w latach 2007-2011.....	14
Rysunek 10 - Ilość podmiotów zarejestrowanych.....	15
Rysunek 11 - Udział Miasta w podatku dochodowym od osób prawnych w latach 2003-2012.	15
Rysunek 12 - Łączna ilość miejsc noclegowych terenie Świnoujścia w latach 2002-2012.....	16
Rysunek 13 - Obroty i ruch statków w porcie morskim w latach 2005-2011.	18
Rysunek 14 - Ilość podmiotów gospodarki morskiej w latach 2005-2011.....	18
Rysunek 15 - Międzynarodowy ruch pasażerów w portach morskich w latach 2008-2011.....	20
Rysunek 16 - Struktura ilości sklepów wg głównych branż na terenie Miasta. Stan na 31.XII.2011r.....	21
Rysunek 17 - Liczba uczniów we wszystkich typach szkół publicznych podległych Miastu	22
Rysunek 18 - Liczba uczniów z podziałem na publiczne i niepubliczne placówki oświatowe w roku szkolnym 2011/2012	22
Rysunek 19 - Liczba uczniów w publicznych i niepublicznych placówkach oświatowych z podziałem na poszczególne typy szkół w roku	23
Rysunek 20 - Liczba dzieci i uczniów w placówkach oświatowych publicznych i niepublicznych z podziałem na typy szkół w latach szkolnych 2008/2009 – 2011/2012.	24
Rysunek 21 - Zdawalność matur w 2012r w świnoujskich szkołach ponadgimnazjalnych	24
Rysunek 22 - Nakłady poniesione na Kulturę w latach 2009-2012.	26
Rysunek 23 - Kwoty przeznaczone dla stowarzyszeń sportowych na realizację zadań zleconych z zakresu kultury fizycznej i sportu w latach 2009-2012	30
Rysunek 24 - Kwoty przeznaczone na stypendia sportowe w latach 2009-2012	30
Rysunek 25 - Wydatki w zł na ochronę zdrowia.....	32

Rysunek 26 - Wydatki w zł na pomoc społeczną.....	33
Rysunek 27 - Wykaz odnotowanych przestępstw kryminalnych przez KMP w Świnoujściu wg kategorii na przestrzeni lat 2009-2011.	34
Rysunek 28 - Struktura dróg na terenie Miasta	36
Rysunek 29 - Zasoby mieszkaniowe – ilość mieszkań w latach 2000-2011.....	38
Rysunek 30 - Zasoby mieszkaniowe – ilość izb w latach 2000-2010.....	38
Rysunek 31 - Ilość przewiezionych pasażerów oraz przychody z biletów w latach 2010-2012.	39
Rysunek 32 - Struktura i udział odbiorców ciepła sprzedawanego przez PEC w 2011.	41
Rysunek 33 - Ilość odbiorców gazu w latach 2009-2011.....	41
Rysunek 34 - Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności oraz ilość ścieków przemysłowych i komunalnych (w tym z gmin niemieckich) wymagających odprowadzenia do wód i ziemi w hm3.	42
Rysunek 35 - Budżet Miasta Świnoujście na 1 mieszkańca w zł w latach 2002-2012.....	43
Rysunek 36 - Porównanie dochodów i wydatków	43
Rysunek 37 - Wydatki majątkowe budżetu Miasta Świnoujście w latach 2002-2012.	43
Rysunek 38 - Dochody według źródeł w latach 2002-2012.	43
Rysunek 39 - Zadłużenie Miasta Świnoujście w latach 2002-2012.	44